

Žďárské

noviny

únor/ 2021
XXVIII

PATROL®

- poplachové zabezpečovací systémy
- elektrické požární systémy
- kamerové systémy
- komunikační datové sítě
- projekce, montáž, servis a revize

INFO LINE 602 56 56 56

www.patrol.cz

ALARM SYSTEM

z01-3

Pointy budou pokračovat

Město hledá provozovatele Family a Senior pointů. Nadstandardní sociální služba ve Žďáře fungovala do konce loňského roku.

Dva kluby se scházely v mateřském centru ve čtvrtém patře polikliniky, seniorům a rodinám s dětmi přinášely krom společných aktivit také informační servis a podporu při řešení životních situací.

Jak informuje místostarostka Romana Bělohávková (KDU-ČSL), pointy vznikly ve Žďáře na základě nabídky Kraje Vysočina v roce 2015 a provozovalo je Kolpingovo dílo ČR.

„Zvláště Senior point měl narůstající počet uživatelů, u Family pointu došlo k poklesu. To lze přičíst nedobré epidemiologické situaci, která zanedlouho potrvá skoro celý rok,“ poukazuje místostarostka.

Město vypsaló soutěž na provoz pointů již koncem loňského roku, ale protože byl rozpočet Kraje Vysočina schválen až těsně před Vánocemi, město nemělo jistotu pravidelné dotace.

(Pokračování na str. 5)

DĚTI sviští z kopce Farčat na sánkách či bobech. U toho vyskají a smějí se, některé sněh dokonce ochutnávají...

Foto: Lenka Kopčáková

Děti a lyžaři se letos radují ze sněhu

Děti letos po dvou letech obsadily všechny žďárské kopce a užívají si radovánky té pravé ladovské zimy. Lyžaři se zase vydávají po upravených stopách. Navzdory pandemii.

■ Lenka Kopčáková

Na Farských humnech je tuto zimu živo. V posledních desetiletích jsou koncipována jako městská relaxační zóna, loni tu přibýly další vzrostlé stromy a upravené plochy, dokonce sem vede nová lávka přes

řeku. Ale tuhle sněhovou parádu dětem zařídila sama příroda. A tak se i přes covidové uzavření sportovišť vyžijí.

Milovníci bílé stopy zase bedlivě sledují pravidelné zpravodajství o úpravách lyžařských stop v okolí města. Když se zima vydaří jako letos, Žďársko se promění v ráj běžkařů.

Úpravu bílých stop kolem Žďáru koordinuje městská organizace Sportis. Na jejích stránkách www.sportispo.cz najdeme veškerý lyžařský servis.

Žďárský okruh je udržován nejčastěji, navazují na něj okruhy Hamerský a Losenický (západně) a Polničský a Škrdlůvický (severně od města). Všechny okruhy v rozsahu 70 km jsou vhodné pro sportovní i turistické lyžování, lze se odtud vydat po turistických trasách i do dalších lokalit.

Úsilím a spoluprací nadšenců a rolbařů v regionu vznikla unikátní síť upravovaných stop, která propojuje všechny lyžařské a běžecké areály Žďárských vrchů. Náš areál Pilák je jedním z výchozích bodů na

Bílou magistrálu Vysočiny. Ta protíná Žďárské vrchy od Bystřice n. P. až po Žďár n. S. a od Hlinska až po Nové Město n. M.

Na své upravované stopy i na Bílou magistrálu odkazují na svých webech města a obce, které lyžování veřejnosti finančně podporují. Žďárští nadšenci své trati projíždějí čtyřkolkou, rolba zatím čeká na větší sněh a mraz.

Samozřejmě i v bílé stopě během pandemie platí vzájemná ohleduplnost lyžařů a dodržování vládních nařízení.

VODASERVIS

ÚPRAVA VODY
ČERPAČÍ TECHNIKA

Jamská 2362/53
591 01 Žďár nad Sázavou
www.vodaservis.cz

VP radon
měření a vyhodnocení radonu

Měření radonu
v půdě a místnostech

Květná 1030/13
Žďár nad Sázavou

tel./fax: 566 628 232
mobil: 603 486 822
e-mail: vp-radon@vp-radon.cz
www.vp-radon.cz

ENVIRO
regionální firma od roku 1993
GEOKOMANALYTIKA s.r.o.

VRTANÉ STUDNY
- kompletně a spolehlivě

TECHNICKÉ PRÁCE
- rozvody vody, připojení vrtu k objektu

ROZBORY VODY
- laboratoř akreditovaná ČIA

PRŮZKUMY A POSUDKY
- odborné geologické práce

www.enviroeko.cz
777 783 012

TONER-COPY
S.R.O.

Prodej a servis kopírek a tiskáren

♦ PRONÁJEM
♦ SPLÁTKOVÝ PRODEJ
♦ OUTSOURCING

+420 607 320 320
+420 774 112 220
www.toner-copy.cz
servis.zdarns@toner-copy.cz

KONICA MINOLTA hp RICOH nashuatec

WinFAS
EKONOMICKÝ SOFTWARE

komplexní řešení pro řízení podniku

www.winfas.cz

Zimní premiéra Technických služeb

Letošní zimní údržba Žďáru je premiérou Technických služeb města, které od loňska vykonává k tomu vytvořený úsek v distribuční společnosti SATT.

■ Lenka Kopčáková

Připomínáme, že od ledna 2020 je město Žďár nad Sázavou jediným akcionářem společnosti, která distribuuje teplovod a internetovou kabelovou síť. Koncem roku 2019 Žďár uzavřel smlouvu s menšinovými vlastníky SATTu v čele s Novým Městem na Moravě, a odkoupil od nich zbývající akcie za víc než 80 mil. Kč. Sumu jim do sedmi let postupně splatí.

Za poslední desetiletí se ve Žďáře stále intenzivněji ukazovalo, jak město postrádá Technické služby města, kterých se radnice zbavila během privatizace v letech po revoluci. Město si tak základní služby musí objednávat u jiných společností.

Novým počínem je od loňska navrácení tzv. malých technických služeb, které se starají o zimní a letní údržbu místních komunikací. Město rozšířilo náplň spol. SATT o nový úsek.

DO BOJE se závějem v ulicích vyrazila nová čtyřkolka. Jsou právě tři hodiny ráno... Foto: archiv KS SATT.

Pracovníci Technických služeb (TS) udržují bezmála 80 km místních komunikací i víc než 90 km chodníků. Také se starají o 10 mostů, 11 lávek a přes 2000 dešťových vpustí.

V zimě je úkolem TS zajistit sjízdnost a průchodnost městských silnic a chodníků. Pracovníci TS a spolupracující firmy udržují schůdné lávky, schodiště, přechody pro chodce i zastávky MHD.

Ve své činnosti se řídí Plánem zim-

ní údržby města s určením priorit důležitosti, který každoročně před zimou schvalují zastupitelé města. Při zajišťování zimní údržby TS úzce spolupracují s městským úřadem, městskou policií a dalšími zainteresovanými orgány.

Nově „mimořádný stav“

Novinkou je od této zimy vyhlášení mimořádného zimního stavu při sněhové kalamitě či ledovce. Může se týkat buď celého města nebo

konkrétní části. Ošetřování místních komunikací během pohotovosti koordinuje odbor komunálních služeb ve spolupráci se smluvním partnerem. Jednorázovými objednávkami lze na úklid města povolat i další firmy.

Zimní údržbu města má v gesci místostarostka Ludmila Řezníčková (ANO 2011).

Na otázku ŽN, co je krom vyhlášení mimořádného zimního stavu další novinkou zimní údržby říká, že SATT nově zajišťuje i dispečerskou službu.

„Koordinuje a řídí nejen své lidi a techniku, ale i techniku a ostatní pracovníky, kteří se na zimní údržbě podílejí přímo v terénu. Řeší i případné relevantní připomínky občanů,“ uvádí místostarostka. TS používají jednak vlastní novou techniku, sjednány mají i subdodávky dle aktuální potřeby a možnosti.

Ohlasy občanů na zimní údržbu města jsou dle Ludmily Řezníčkové většinou kladné.

„Rezervy samozřejmě jsou, ale je to první zima, a zrovna s mohutnou sněhovou nadílkou. Většina občanů je ale velmi tolerantní a sami vidí, že jde o posun správným směrem,“ dodává místostarostka.

Ředitel TS: Vysvědčení nám vystaví lidé

Od loňského roku Technické služby městské společnosti SATT premiérově provádí zimní a letní údržbu města Žďáru n. S.

Zvláště k zimní údržbě předminulé zimy (2018–19) bohaté na sníh měli občané připomínky. Vadily jim neprohrnuté nebo zledovatělé přechody pro chodce a klouzající chodníky.

Letošní zima je opět pořádná a premiéra Technických služeb (TS) je rovnou náročnou zkouškou. Ředitel TS Jan Liška odpovídá na dotazy ŽN.

Jak zvládáte uklízet město dle schváleného Plánu zimní údržby a s jakým největším problémem v údržbě komunikací se setkáváte?

Ano, letošní zima sněhem opravdu nešetří, na druhou stranu máme možnost prověřit techniku, lidi i nastavené systémy a můžeme vychytat nedostatky.

Podle dosavadních ohlasů se zdá, že převažují ty spokojené. Jsme rádi i za spoustu rad nebo upozornění na chyby. Celkové zhodnocení si necháme na jaro, vysvědčení nám vystaví město, respektive jeho obyvatelé.

Váš předchůdce měl třeba problémy se špatně zaparkovanými vozy...

Zaparkovaná auta jsou někdy problémem, ale vzhledem k počtu parkovacích míst těžko lidem něco vyčítat. Rádi bychom ale poprosili, aby lidé při uklízení vchodů a jiných ploch odhazovali sníh hlavně na (vlastní) travnaté plochy. Sníh pak neprekáží dalšímu úklidu a při odtávání se bude lépe vsakovat.

Máte dostatek techniky a kdo vám v případě kalamity přispěchá na pomoc?

Máme výhodu nově koupené (i když v některých případech repasované) techniky a schopných lidí v týmu. Zatím jsme spokojeni, šli jsme i do ne úplně obvyklé varianty čtyřkolky Mitsubishi L200 s nástavbou na zimní údržbu. Bude ji možné dobře využít i v létě.

Samozřejmě nám s vyhrnováním a odvozem sněhu pomáhají i různé subdodavatelé. Na místech, která je potřeba uklidit ručně, oceňujeme pomoc lidí paní Janáčkové. V opravdu krizových situacích využíváme i pár ochotných kolegů z jiných divizí SATTu.

JAN LIŠKA

Jak stíháte prohrnovat parkoviště u bytových domů?

Krátká odpověď by zněla: „Snažíme se“. V té delší musím zmínit, že úklid parkoviště přímo souvisí s počtem aktuálně zaparkovaných aut. Těžko můžeme říci, že poprosit, ať si v nějaký termín kvůli úklidu přeparkují - nemají kam.

Navíc prioritou je udržet sjízdnost silnic a uklidit nejdůležitější a nejvíc využívané plochy ve městě jako jsou chodníky nebo centrální parkoviště. Parkoviště u bytových domů jsou potom, hlavně za velkého sněžení, bohužel v pořadí a děkujeme každému, kdo se zapojí.

-lko-

S novými zastávkami MHD na Studentské jsou lidé spokojeni

Již skoro dva měsíce využívají cestující malého dopravního terminálu s bezpečnostními zábrany pro dva autobusy za sebou v ulici Studentské.

Dvou protilehlých zastávek MHD s přístřešky pro sezení a bezbariérovým nástupem využívají nejen lidé mířící na polikliniku, ale i zákazníci sousedního supermarketu a studenti blízkých středních škol.

Ulice Studentská se po loňské uzavírci dočkala i nových povrchů, přechodu pro chodce a osvětlení. Tato rekonstrukce vyšla město na něco přes 7 milionů Kč a od léta ji prováděla spol. PORR – Dopravní stavby. Předchozí nevyhovující zastávky MHD byly zrušeny. Studentská u polikliniky je dalším upraveným prostorem v blízkosti centra.

Když stavba začala, někteří senioři poukazovali, že zastávky budou moc daleko od polikliniky. Ve výsledku

získali mnohem pohodlnější nástupiště a rozdíl vzdálenosti je nepatrný.

Na otázku ŽN, jaké má město reakce na nové zastávky ve Studentské ulici, místostarostka Ludmila Řezníčková odpovídá, že odezvy od občanů jsou většinou kladné.

„Obdrželi jsme jedinou stížnost, a to na neoprávněné umístění označení zastávek a cedulí VDV, což bylo okamžitě napraveno,“ dodává.

Plány města na další modernizace zastávek MHD však dle místostarostky současně omezují finanční možnosti, nejen v oblasti MHD.

„Rádi bychom se v budoucnu dále věnovali bezbariérové úpravě zastávek na Vysočanech a připravujeme projekt na úpravu zastávek v ul. Strojírenská,“ naznačuje Ludmila Řezníčková.

-lko-

Do společnosti Rodos kovo s.r.o.
– lisovna termosetických plastů,
se sídlem ve Velkém Meziříčí hledáme:

Technologa do lisovny termosetických plastů na ranní směnu

Náplň práce:

- vytváření technologických postupů ve výrobním procesu, vypracování technické dokumentace, zavádění do praxe
- rozjíždění nové výroby
- řešit a odstraňovat problémy vzniklé ve výrobě
- vedení příslušné technické dokumentace a dokumentace řízení jakosti
- zvyšování jakosti výrobků a efektivnosti výroby
- kontrolování dodržování technologických postupů

Požadujeme:

- zkušenost se seřizováním technologických zařízení (výhodou)
- komunikativní znalost AJ
- znalost technologických postupů a technické dokumentace
- technické myšlení, flexibilita, samostatnost, proaktivní přístup
- práce na PC (excel pokročilý uživatel),

Nabízíme:

- Jednosměnný provoz víkendy volné (ranní směna)

Pracovníka do výroby se zaměřením na seřizování lisů

Náplň práce:

- údržba a seřizování lisů
- výměna forem
- spouštění výroby jednotlivých výrobků
- dohled v průběhu výroby

Požadujeme:

- PRÁCE VHODNÁ I PRO ABSOLVENTY
- SOU/ŠŠ technického směru
- Týmovou spolupráci
- Technické myšlení a manuální zručnost

Nabízíme:

- **třisměnný provoz (víkendy volné).**
- zaškolení na obsluhu lisů, školení na vysokozdvizný vozík a další potřebná školení

Pracovníka do výroby se zaměřením na údržbu forem

Náplň práce:

- čištění a údržba forem
- asistence při nasazování forem na lis
- případně asistence při rozjezdu
- řešení problémů na formě během výroby

Požadujeme:

- PRÁCE VHODNÁ I PRO ABSOLVENTY
- SOU/ŠŠ technického směru
- Týmovou spolupráci
- Technické myšlení a manuální zručnost

Nabízíme:

- Jednosměnný provoz víkendy volné (ranní směna)

Pro všechny pracovní pozice nabízíme:

- zajímavé platové ohodnocení
- možnost seberealizace a prosazování nápadů a změn na zlepšování
- práci na projektech pro světové výrobce – Siemens, ABB, Miele, OZE, Mersen, atd.
- spoluúčast na rozhodování o technickém řešení
- možnost uplatnit jazykové znalosti při jednání se zástupci zákazníka
- dobrý rodinný kolektiv
- firemní benefity
- příspěvek na dopravu od 20km
- 13 plat
- zvýhodněné stravování
- věrnostní odměny
- po zpracování – smlouva na dobu neurčitou

Tel: +420 - 566 524 959, mobil: +420 - 724 871 591
dolezalova@rodos.cz

Pro jedny obory je covidová pandemie likvidační, jiným naopak pomohla k rozvoji

Zaměstnanost je podstatnou oblastí, na niž v důsledcích tíživě dopadá již téměř roční boj s pandemií koronaviru. Bez efektivního systému dalšího vzdělávání by se míra nezaměstnanosti mohla dostat na dvojnásobek.

Predikci budoucího vývoje trhu práce pro nadcházející čtyři roky zveřejnil Výzkumný ústav práce a sociálních věcí (VÚPS).

Zde jsou základní fakta, které přebíráme z podkladů Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR (KZPS).

Odborníci hledají cesty k zachování zaměstnanosti, na kterou pandemie citelně dopadla. Bez zefektivnění systému dalšího vzdělávání to podle nich nepůjde. Míra nezaměstnanosti by totiž jinak mohla vystoupat až na dvojnásobek.

Funkční systém dalšího vzdělávání chtějí znalci založit především na účinné a flexibilní možnosti změny kvalifikace osob. Stěžejním má být zavedení právě budovaného systému modularizovaných rekvalifikačních programů s názvem KVASAR.

Název projekt je zkratkou KVALITA Systému Akreditací a Rekvalifikací.

Jeho cílem je nastavit pravidla a připravit podmínky pro hodnotné změny v rekvalifikacích.

V tom bude důležitá úzká spolupráce zaměstnavatelů, vzdělavatelů a dalších zainteresovaných regionálních partnerů.

Nástroje dalšího vzdělávání se tak budou moci lépe přizpůsobit současným, ale i budoucím požadavkům trhu práce, a také rychlejší reakci na změny související s Průmyslem 4.0.

Průmysl 4.0 značí současný trend digitalizace, s ní související automatizace výroby a změn na trhu práce, které přinese.

Současný systém rekvalifikací zcela nereflexuje dosavadní kvalifikaci účastníka. Ten musí v rámci rekvalifikace absolvovat celé vzdělávání podle nastaveného systému akreditací.

Kdežto mechanismus modularizovaných rekvalifikací již umožní reflektovat naučené dovednosti a vzdělávat se jen v částech, které skutečně uchazeč potřebuje pro úspěšné složení závěrečné zkoušky. Tím se ušetří čas, peníze a urychlí jeho nástup do nového zaměstnání.

Kde zaměstnanost nejvíce klesla

V covidovém roce 2020 byl nejvýraznější meziroční pokles zaměstnanosti sledován v odvětvích ubytování, stravování a pohostinství (16 %; 30,8 tis. zaměstnanců), dále pak v kulturní, zábavní a rekreační činnosti (12 %; 12,5 tis. zaměstnanců) či v dopravě a skladování (8 %; 29,2 tis. zaměstnanců).

Nejvyšší absolutní meziroční pokles však zaznamenal zpracovatelský průmysl, zejména automobilový (3 %; 48,7 tis. zaměstnanců).

U těchto odvětví znalci pochybu-

jí o návratu zaměstnanosti na předpandemickou úroveň. Mezi další ohrožené obory patří obchod nebo reality.

„V udržení vysoké míry zaměstnanosti sehraje podstatnou roli vládní opatření. Jedná se však pouze o dočasné ad hoc řešení. Následky pandemie se budou projevovat ještě v řádu měsíců, pravděpodobně spíše let, a právě efektivní systém rekvalifikací pomůže zmírnit ekonomické dopady,“ uvádí Jan Wiesner z KZPS ČR. V rámci programu Antivirus A+B bylo podpořeno celkem 63 096 firem (850.059 zaměstnanců).

V oblasti dalšího vzdělávání je dle odborníků nutné nastavit prostředí napomáhající popandemickému restartu ekonomiky. Například reflektovat skutečné potřeby zaměstnavatelů, aplikovat modularizované rekvalifikace, jež výrazně zkrátí a zlevní další vzdělávání a v neposlední řadě podporovat sladování rodiny s prací, např. uplatňováním flexibilnějších forem práce.

„Bez efektivního systému rekvalifikací, díky kterému bude možno obratem reagovat na nenadálé změny na trhu práce, a to nejen v souvislosti s pandemií covid 19, ale například také s brexitem, je velmi reálné, že se míra nezaměstnanosti postupně vyšplhá až na dvojnásobek,“ říká Radovan Hauk, partner poradenské společnosti Moore Czech Republic.

Míra nezaměstnanosti vzrostla

Míra nezaměstnanosti (MN) vzrostla na konci prosince na 4 %. V lednu 2020 se přitom nacházela na úrovni 3,1 %. V rámci EU, kde se MN pohybuje okolo 7 %, se však ČR drží velmi obstojně. Podstatný vliv na to měl také předchozí chronický nedostatek pracovních sil, se kterým se trh práce dlouhodobě potýkal.

Lidé, kteří během pandemie přišli o práci, si zpravidla velmi rychle našli uplatnění. Pandemie má největší dopad na zaměstnance se základním vzděláním (45,3 %) a OSVČ (23 %).

Pozitivní dopady pandemie

Zatímco koronavirová pandemie byla a stále je pro mnohé obory likvidační, odvětví digitalizace, automatizace a robotizace významně akcelerovala. Přispěla rovněž k rozvoji platformové práce a práce z domova, která řadě zaměstnavatelů umožnila udržení ekonomického výkonu a pracovních míst.

Práci z domova využívalo 38,3 % ekonomicky aktivních obyvatel. „Další vývoj bude záviset hlavně na rozvoji moderních technologií, důsledcích pandemie na jednotlivých odvětvích a intenzitě útlumu ekonomiky jak v ČR tak ve světě,“ doplňuje Radovan Hauk. Díky pandemii naopak posilují odvětví jako veřejná správa a obrana, vzdělávání, zdravotní a sociální péče. Všechna jsou nějakým způsobem navázána na financování z veřejných zdrojů.

-lko-

Stavitel ovlivnil žďárskou architekturu

Podobu města Žďáru v časech rozkvětu počátkem 20. století značně ovlivnil secesní stavitel Josef Křelina. Některé jeho domy dodnes najdeme v centru města i v Zámku Žďáře.

■ Lenka Kopčáková.

Pojďme si připomenout téměř zapomenutý podnikatelský příběh. Čerpáme z podkladů Regionálního muzea města Žďáru n. S. a Encyklopedie města Brna.

Josef Křelina, rodák z Jičínka (*8. 12. 1868) studoval pozemní stavitelství na České škole technické v Praze. Stavitelskou zkoušku složil v roce 1897, ve svých 29 letech.

Tou dobou se slušebně ocitl na žďárském velkostatků, aby nakoupil vápno pro stavbu železniční dráhy. Nejspíš se mu ve Žďáru zalíbilo a poznal tu svoji příležitost. Hned v roce 1898 se sem přestěhoval.

Křelina zpočátku bydlel v podnájmu u Lázníkových na náměstí a navázal kontakty s hoteliérem Otokarem Velišem a doktorem Bedřichem Drožem, zdejšími váženými osobami.

V roce 1901 si stavitel pronajal spálené ruiny někdejšího parního mlýna v Zámku Žďáře (nyní obchodní dům Kinský). Měl relativně příhodné podmínky, neboť pacht měl trvat 20 let a v prvních 10 letech neplatil nájem.

Byl tvrdý na zaměstnance i sám na sebe

Založil si firmu na obchod s řezivem a stavitelství. Zpočátku měl jen rámovou pilu poháněnou vodním kolem a pár dělníků, za čas provoz rozšířil, lépe vybavil a opatřil parním strojem. Kromě tradičního řeziva nabízel i části do dřevěných staveb a mostů či dřevěné bedny. Počet jeho zaměstnanců vzrostl na několik desítek.

Josef Křelina se oženil a již v roce 1910 měli s manželkou Annou čtyři děti. Rodina bydlela zpočátku přímo na pile, kde byla kancelář, kuchyň a několik pokojů.

Ríkalo se, že Josef Křelina je tvrdý k zaměstnancům. Stejně tvrdý byl ale i sám k sobě. Ve stavitelství se pracovalo „od šesti do šesti“ a mzda činila 80 - 120 haléřů denně, tj. 19 - 29 korun měsíčně.

Když se to někomu nelíbilo, mohl jít. Odbory se před 1. světovou válkou netrpěly. Teprve v roce 1919 vznikla

PÁNSKÁ společnost v restauraci, jak ji r. 1898 zachytil slavný regionální historik J. F. Svoboda. Stavitel Josef Křelina sedí první zprava, vedle lékaře Bedřicha Drože, správce berního úřadu Halla a cestmistra Fr. Musil. Nahoře: většinou úředníci a kaplan Jos. Celý (uprostřed).

Dávný příběh žďárského podnikatele

německý oberlandrát. Dnes zde sídlí Nejvyšší správní soud.

Stavitel ještě nějaký čas působil také v Bratislavě. Přestalo se mu však dařit a s podnikáním skončil. Důvod není znám, ale jistě je, že se Josef Křelina ocitnul v hmotné tísní, takže ještě po šedesátce musel pracovat. Údajně byl zaměstnán na stavbě státní dráhy.

Od roku 1933 se opět zaměřil na Žďár. Působil v komanditní společnosti se žďárským stavitelcem Ferdinandem Kubálkem. Ten kdysi začínal právě u Křeliny jako zedník. Společně zrealizovali několik domů ve Žďáře i v Zámku. Křelinovým dílem, které se nejkompletněji dochovalo, je zámekská škola, přestavovaná počátkem 20. století.

Na konci života Josef Křelina bydlel v Krokově ulici v Brně. Zemřel začátkem listopadu 1935 ve věku 67 let v tamní nemocnici Milosrdných bratří.

odborová organizace, která vyjednala zvýšení mezd.

Zejména do dějin Žďáru se Křelina zapsal jako významný stavitel. Jeho lidé zde mezi lety 1900 až 1920 postavili či přestavěli celé ulice a bloky domů. Třeba Národní dům otevřený r. 1901 (dnes Městské divadlo), opravené domy na náměstí, první stavby na Nádražní ulici, domky u starého nádraží, Křelina provedl i přestavbu zámekské školy r. 1901 a postavil nové domy v obci Zámek Žďár.

Firma prováděla také opravy zelenohorského kostela a některých zámekských budov. Krom Žďáru stavitel působil i v okolí, např. v Polné postavil elektrárnu a městské lázně.

Správce Křelinova dvora byl August Skočdopole, jinak velký zdejší včelař. Staral se o hospodářství, jehož cennou součástí bylo pět koní na rozvoz klád a řeziva. Dílovedoucím byl Václav Banýr a technickým vedoucím Müller, u něho křestní jméno nevíme.

Po roce 1913 se Křelinova rodina stěhovala do nové vily v Jungmannově ulici. Když staviteli koncem roku 1919 vypršela nájemní smlouva, již

se o pilu neucházel. Posledním jeho žďárským projektem byla v r. 1920 výstavba malé továrny Arco v Nádražní ulici. Rohový dům si nechal postavit jihlavský obuvník Salomon Löwy. Nám dům utkvěl v paměti v souvislosti s židovskou genocidou za 2. sv. války, loni na podzim u něho byly položeny Kameny zmizelých.

V roce 1920 Josef Křelina prodal vilu a na mnoho let přerušil se Žďárem vazby. Dům s čp. 437 byl později znám jako Houfův statek. Stojí při cestě do Kláštera, asi na úrovni zimního stadionu. Na neobydleném a chátrajícím stavení lze při bližším pohledu vytušit zašlou slávu stavby.

Křelinův rukopis nese Kellnerův palác v Brně

Josef Křelina se usídlil v Brně, kde byla jeho velkým počinem zdražilá nástavba čtvrtého patra Kellnerova paláce na Moravském náměstí. S akcí dle svého projektu začal v létě 1924 a hotovo měl již v dubnu 1925. Jen pro zajímavost, za německé okupace byl v paláci bez stavebních úprav umístěn

Lékařské pohotovosti

■ **Poliklinika Žďár n. S., LPS** (boční vstup) víkendy a svátky (7.30 - 19.30) tel.: 566 690 211.

■ **Nemocnice Nové Město na Moravě**

DOSPĚLÍ: pracovní dny (15.00 - 20.00); **víkendy a svátky** (9.00 - 20.00). V prostorách urgentního příjmu (Emergency) tel.: 566 801 850.

DĚTI: pracovní dny (15.30 - 7.00) v ambulanci dětského oddělení, tel.: 566 801 365; **víkendy a svátky** (8.00 - 20.00) v prostorách ambulance bolesti (dolní část areálu, budova č. 14, přízemí - možnost parkování vedle budovy na veřejném parkovišti) tel.: 566 801 670. -red-

Napsali nám

Sci-fi rozpočet

Nebylo větších odpůrců a kritiků nereálného státního rozpočtu než ODS, KDU-ČSL a STAN. Jinak tomu je ve Žďáře. Tady máme schválený rozpočet koalici ŽŽM (STAN), KDU-ČSL, ANO a ODS, která je pevná a prohlašuje cokoliv, třeba i nereálný rozpočet města pro rok 2021.

Víme to, ale byl advent a bylo potřeba užít si klid a pohodu Vánoc. Kdo by šel 30. 12. 2020 schvalovat zpřesněný a reálnější rozpočet, že?

A tak jsme se dozvěděli od paní místostarostky, že pokud kraj najednou nedá 500 tisíc na LPS, tak možná pro žďársky tato služba nebude. Zadlužili jsme se o dalších 40 miliónů, dluho-

vá služba narůstá a krize ještě prakticky nezačala. Senioři a obyvatelé Přednádraží budou muset ožlet pobočku knihovny za 350 tis. Kč. Vždyť se nic neděje. Podle paní místostarostky Bělohávkové jsou ve Žďáře senioři čiperní, běhají po supermarketech, tak proč ne za knihami. Dobrou zprávou je, že se mohou na cestě cítit bezpečněji, protože 1,5 mil. Kč na dva nové strážníky navíc v rozpočtu našli. K tomu si mohou zajít popovídat s architekty města. Na ty se našlo o 80 tisíc více než vloni, celkem 980 tisíc.

Koalice jasně ukázala, jaké služby pro občany preferuje. Architekti před zdravotnickou službou občanům, podporu městských strážníků před kulturou,

přemístění azylového domu pro muže do již zatížené lokality před zajištěním základních sociálních služeb města. A dluhy, dluhy a dluhy. Priority koalice jsou prostě jasné a pevné!

Vrcholem je vyjádření paní místostarostky, která v tisku uvedla, že si sice bereme dalších 40 miliónů korun úvěru, ale přesto máme vyrovnaný rozpočet. Neznalost? Ze zákona musíme připravit rozpočet vyrovnaný. Pokud je rozpočet schodkový, tak jako tento, tak musíme příjmy doplnit půjčkou, prodejem majetku nebo ušetřenými penězi. Takže při takovém názoru se ani nedívám tomu, jak rozpočet vypadá.

**Jan Havlík – zastupitel
Změny 2018**

TRADIČNÍ
**NOVOROČNÍ
VÝPRODEJ**

**SLEVA 50%
NA ZNAČKOVÉ OBRUBY**

NOVOROČNÍ VÝPRODEJ
ZAČÍNÁ 4. 1. 2021
A PLATÍ DO VYPRODÁNÍ ZÁSOB

**OPTIK
LÁLAL**

budova polikliniky
Studentská 4
Žďár nad Sázavou

tel.: +420 566 690 271
e-mail: info@optiklatal.cz

WWW.OPTIKLATAL.CZ

KOUPÍM

Vše vojenské a policejní z období socialismu, I. republiky, I. a II. světové války. Např.: odznaky, vyznamenání, šavle, bodáky, opasky, celt, mapy, fotografie. Uniformy zejména generálské, pohraniční stráže, výsadkářské a jiné i nekompletní.

Odznaky vojenské, sportovní, podnikové a veškeré řády a vyznamenání

tel.: 777 601 120

**ZDRAVOTNÍ POJIŠTOVNA
MINISTERSTVA VNITRA ČR 211**

**Výhra
pro vaše
zdraví**

až **5 000 Kč**
na očkování pro
čtyřčlennou rodinu

Klientské centrum
Žďár nad Sázavou
nám. Republiky 4

Možnost změny zdravotní pojišťovny
platí od 1. ledna do 31. března 2021.

www.211.cz

Prvně kácení, pak výsadba

Od února do konce března se bude ve Žďáře kácet. Souvisí to s revitalizací městské zeleně a novou výsadbou stromů.

Akce za 4 milióny Kč získala dotaci 60 % způsobilých nákladů.

Celkem bude odstraněno na 230 stromů kvůli špatnému zdravotnímu stavu nebo jejich znehodnocení předchozí arboristickou úpravou.

Jak říká starosta Martin Mrkos, (Žďár-ŽM) problém se týká hlavně lokality kolem parku U Ivana. Příkladem jsou špatně vedené javory v ul. Jiřího z Poděbrad.

„Všechny pokácené stromy budou nahrazeny mladými, již vzrostlými stromy,“ slibuje starosta. Ulice se dočkají 384 nových dřevin již na podzim, a to zejména lip, dubů a javorů, vhodných do stromořadí.

dí. Sázet se bude i tam, kde to dříve kvůli podzemním sítím nešlo. Pomocí jsou chráničky sítí před kořenovými systémy.

Rozšíření zeleně v ulicích je dle místostarostky Ludmily Řežníčkové (ANO 2011) velkým vítězstvím. „Nám se podařilo ve spolupráci s krajinářkou Lucií Radilovou domluvit se sítáři výsadbu i tam, kde by předtím stromy nikdo nevysadil,“ pochvaluje si.

Letošní revitalizace stromořadí ve 12 ulicích navazuje na výsadbu sídlištních dřevin z roku 2018.

Akce se krom ulic z okolí parku (Zahradní, Drdlova, Jiřího z Poděbrad, Barákova a Veselská) týká ulic podél hlavních tahů (Horní, Brněnská, Dolní, Jungmanova, Bezručova, a Santiniho).

Pointy budou pokračovat

(Dokončení ze str. 1)

„Již při vzniku pointů bylo jednou z podmínek města Žďáru, že poskytnou prostory a nepřímou podporu (např. minimálním nájemným), ale že provoz přímými financemi podporovat nebude,“ říká Bělohávková.

Nyní je jasné, že krajská podpora pointům je zachována, byť v nižší hladině. Na každý žďárský point půjde 15 tis. Kč měsíčně. Radní Žďáru tedy předchází výběrové řízení (VŘ) zru-

šili a vyhlásili nové. Zásadní změnou je to, že VŘ na každý point je vypsáno samostatně. V důsledku může každý point provozovat někdo jiný.

„Snižoval se i počet hodin provozu pointů na 24 hodin týdně a dle krajských kritérií jsme také snížili podmínky vzdělání pro kontaktního pracovníka.

To by ale činnost pointů nemělo zásadně změnit, když vše půjde dobře, provoz bude spuštěn k 1. březnu,“ dodává místostarostka.

ZDAR
TRANSPORT & LOGISTIKA

Uklízečka

- na DPP (dlouhodobá spolupráce)
- vhodné pro důchodce, studenty a ženy na mateřské dovolené

734 39 39 39
prace@zdar.cz

prace.zdar.cz

VRTANÉ STUDNY

Tomáš Pecka

Tel.: 777 624 862, Jungmannova 595, 588 13 Polná
e-mail: studny.pecka@email.cz, www.vrtanestudnypecka.cz

NA PRAMENY SPODNÍ VODY

GARANTOVANÉ MNOŽSTVÍ min. 2000 l/24 h.

V CENĚ OD 850 Kč za 1m JE ZAHRNUTO:

- vyhledání pramene
- vyvrtání
- vypažení PVC-u (atest na pitnou vodu)
- čerpací zkouška
- poradenský servis
- NA POŽÁDÁNÍ DODÁME:
- kompletní rozvod vody až do domu

ODVEDENÍ DÍLA "od A až do Z"
ŽÁDNÉ PLATBY PŘEDEM

Hejtman Schrek: Cílem je postupné naočkování všech zájemců z Vysočiny

Kraj Vysočina má do konce března 2021 přislíbené dávky až 40 tisíc očkovačích dávek značky Pfizer/BioNTech. Prozatím. Zde je návod, jak se zaregistrovat k očkovaní.

V lednu bylo veškeré úsilí očkovačích center na Vysočině směřováno k proočkování lékařů a zdravotníků nemocnic, seniorů v sociálních zařízeních a v dalších týdnech lékařů a zdravotníků v terénu.

Hejtman Kraje Vysočina Vítězslav Schrek se prostřednictvím médií obrací na spoluobčany, aby je alespoň v základních rysech informoval o postupu registrace a následné rezervace termínů v Centrálním registračním systému pro očkování proti nemoci covid-19.

„Pokud si přesto nebudete vědět rady nebo vám nepomůže nikdo z mladší generace, využijte kdykoli od pondělí do neděle pomoc pracovníků kraje zřízené informační COVID linky. Na telefonním čísle 564 602 602 vám operátoři pomohou sedm dní v týdnu od 8 do 20 hodin,“ nabízí hejtman.

Připouští, že i když byla linka personálně posílena, někdy budeme muset telefonát opakovat. „Děkujeme za trpělivost. Pomoc s registrací je určena všem, využijte ji,“ dodává Vítězslav Schrek.

Kraj Vysočina má do konce března 2021 přislíbené dávky cca 40 tisíc očkovačích dávek značky Pfizer/

BioNTech, je však třeba počítat s tím, že očkovaná osoba musí dostat dávky dvě.

Jak hejtman informuje, sám zatím o dodávkách vakcíny jiného dodavatele nemá od ministerstva zdravotnictví žádné informace. „Platí, že uděláme vše pro to, aby byli naočkováni všichni lidé na Vysočině, kteří o to projeví zájem, jen to nepůjde hned,“ poukazuje.

Dle avizovaného množství dodané vakcíny pro Kraj Vysočina má minimálně do poloviny února probíhat očkování především první prioritní skupiny – lékařů a zdravotníků nemocnic, klientů sociálních pobytových zařízení a lidí, kteří se o tyto osoby starají. Dále i lékařů a zdravotníků v terénu.

Poté, co budou proočkovány tyto zmíněné osoby, bude veřejnost, která už provedla registraci, informována prostřednictvím SMS o možnosti rezervace termínů a míst očkování.

Jak se zaregistrovat k očkování

Zde je návod k registraci očkování proti nemoci covid-19. Bude platný postupně pro všechny skupiny spoluobčanů.

- 1) Otevřete si na internetu webový formulář registrace.mzcr.cz.
- 2) Do formuláře zadejte číslo svého mobilního telefonu. Na toto číslo vám přijde šestimístný kód (buďte

trpěliví), který vložíte do formuláře, a tak bude ověřeno, že funguje spojení systému s vaším mobilním telefonem. Na něj budou postupně zasílány další informace.

3) Do formuláře pozorně vložte jméno, příjmení, adresu bydliště, číslo pojištění, zdravotní pojišťovnu.

4) U registraci od 1. 2. 2021 bude pravděpodobně nutno zatrhnout kolonky s diagnózou vašeho zdravotního stavu a další.

5) Vyberte preferované místo, kde chcete být očkováni (ideálně v blízkosti vašeho bydliště). Prozatím jsou v nabídce k dispozici pouze očkovačiska v nemocnicích Kraje Vysočina – Nemocnice Jihlava, Nemocnice Havlíčkův Brod, Nemocnice Třebíč, Nemocnice Nové Město na Moravě a Nemocnice Pelhřimov. Potvrďte čestné prohlášení (pokud se nabízí).

6) Odešlete žádost.

7) Ve chvíli, kdy systém vyhodnotí, že patříte do aktuální skupiny očkovaných, přijde na vámi zadané telefonní číslo druhý šestimístný kód (může dojít k časové prodlevě).

8) Poté, co vám SMS zprávou přijde druhý šestimístný kód, je správný čas na další krok – rezervaci. Otevřete si stránku reservatic.com/ockovani, kde jako přihlašovací údaj použijte právě druhý šestimístný kód, vyplňte požadované číslo pojištění.

9) Vyberete místo, den, čas očkování a potvrďte. O proběhlé rezervaci

vací budete informováni přes SMS i přes mail (pokud jste ho při registraci zadali).

Termín pro aplikaci druhé dávky vakcíny se vám prostřednictvím SMS zprávy nabídne automaticky za 21 až 28 dní ve stejný čas. Bude možné jej upravit.

Veškeré úpravy je možné konzultovat nebo provést prostřednictvím centrální informační linky 1221 nebo informační COVID linky Kraje Vysočina 564 602 602.

Ždárští zájemci o očkování, kteří nevlastní mobilní telefon, musí svou registraci provést přes uvedené informační linky.

„Pomoc seniorům s registrací k očkování nabízí většina měst a obcí. Prosim, sledujte informace v místním tisku a zpravodajích, věnujte pozornost hlášení místního rozhlasu,“ dodává hejtman Vítězslav Schrek. -lko-

Pomoc s registrací

■ **Informační linka ke koro-naviru a k očkování** (telefonická pomoc)

telefon: 1221. Po–pá (8.00–19.00), so–ne (9.00–16.30 hodin)

■ **Informační COVID linka Kraje Vysočina** (telefonická pomoc s registrací) telefon: 564 602 602. Po – ne (8.00–20.00 hodin)

Zelenohorská alej skončila v krajské soutěži Vysočiny jako desátá

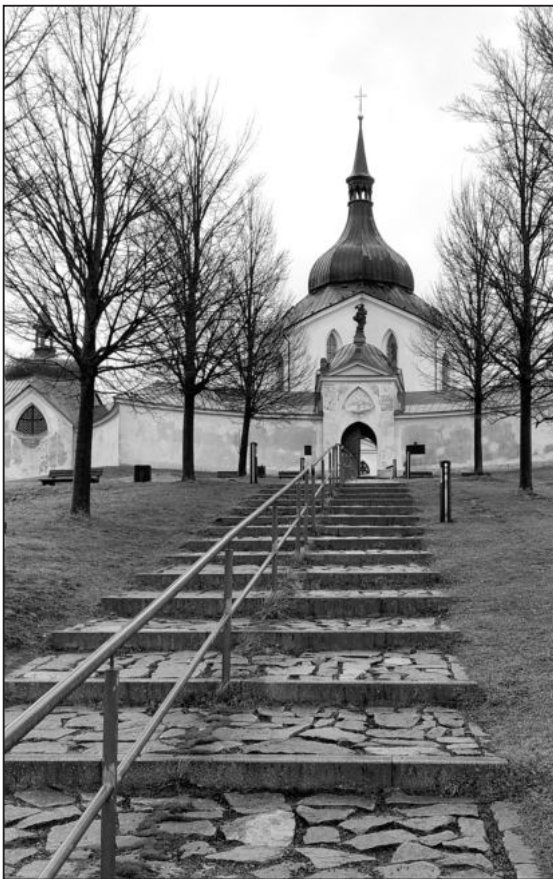
Lipová alej k poutnímu kostelu sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře, byť je ještě poměrně mladá, se v krajském hlasování O alej roku umístila na desátém místě z celkem 24 nominovaných alejí.

Krajské vítězství v 10. jubilejním ročníku soutěže za rok 2020 patří Valchovské aleji v Počátkách na Pelhřimovsku, která byla vysazena v roce 1792 počátečními soukeníky jako cesta k nově vystavěné valše. Je dlouhá 1 km a tvoří ji 170 lip. Celonárodní vítězkou roku 2020 je Svárovská alej na Boskovicku, paradoxně nyní ohrožená kácením.

O titul v jubilejním ročníku soutěžilo 132 alejí a stromořadí z celé ČR, pro které přišlo na sedm tisíc hlasů. „Pro nás to je důkaz, že si lidé nádherných alejí váží a jsou na ně patřičně hrdí,“ vítá za pořadatele Karolina Kostichová z Arniky, české společnosti usilující o lepší životní prostředí.

Jak pro ŽN připomíná námi oslovená Ing. Irena Škodová z Městského úřadu ve Žďáře nad Sázavou, zelenohorská alej se vysazovala v letech 2000 a 2001, kdy na Zelené hoře probíhalo kácení. „Tehdy se začalo stavět nové schodiště ke kostelu sv. Jana Nepomuckého, kolem kterého je alej vysázená, a budovaly se nové chodníky s veřejným osvětlením, dešťová kanalizace,“ vyjmenovává Ing. Škodová.

V roce 2000 město přistoupilo k plánu sado-vých úprav kolem památky UNESCO, o němž jsme tehdy opakovaně informovali v našich novinách. Podle projektu byl jako první poká-

cen okolní, z velké části náletový, les na zelenohorském kopci, v jehož korunách se již památka UNESCO ztrácela.

Záměr města byl jasný: vrátit unikátní stavbu do vnímání města a obnovit pohledové osy na ni, upravit okolí a umožnit procházky všem návštěvníkům Zelené hory. Kácení mělo zprvu řadu odpůrců, a i dnes si ještě někteří rádi zavzpomínají na toulky okolním lesem a preferovali by jeho zachování. Většina návštěvníků si ale úpravy chválí, užívají si pohled na město a na zámek s bazilikou nad rybníkem Konvent a od loňska i na pasoucí se ovečky.

„První etapa stavby stála kolem 11 mil. Kč a město na ni získalo milionovou dotaci z Kraje Vysočina. Pak se pokračovalo ještě několik let v menších etapách. Po celou dobu podporuje město kraj z Fondu Vysočina, kde je pro města s památkami UNESCO vyhlášen Program UNESCO,“ připomíná Irena Škodová.

Velkou zásluhu na úpravách a výsadbě přikládá Karlu Uhlířovi ze Zahrady Vysočiny. Společnost se od roku 2005 podílela na obnově okolí památky UNESCO. „Ing. Uhlíř pomáhal projednat celý záměr úprav, ve spolupráci s projektantkou Ing. Finsterlovou z brněnského ateliéru Projekce zahradní, krajinná a GIS, s Národním památkovým ústavem v Brně,“ ohlíží se Irena Škodová. -lko-

ZELENOHORSKÁ alej na soutěžním snímku Petra Zalužanského. Foto: archiv soutěže

Škola a rodiče musí více komunikovat

Na školách a studentech tak dlouhá doba bez řádné výuky a třídního kolektivu zanechává vědomostní i psychické dopady.

Taková situace tu ještě v novodobé historii nebyla. Kantoři i odborní učitelé se obávají, že tato značná prodleva výuky se jen velmi těžko dožene a napravi.

Předposlední lednový pátek vláda prodloužila nouzový stav do 14. února a s ním i platnost opatření proti šíření epidemie covidu-19. Ministři školství a zdravotnictví v době uzávěrky ŽN připravovali podmínky návratu závěrečných ročníků ZŠ a SŠ do škol. A to i v nejprísnejším, 5. stupni opatření proti covidu.

Radním města Žďáru nad Sázavou pro oblast školství je Josef Klement (KDU-ČSL), zároveň senátor za náš okres. Odpovídá na otázky ŽN týkající se současné vážné situace ve

školství.

První směřovala k tomu, zda má město spolu s řediteli základních škol vizi, jak by mělo v době pokračující pandemie probíhat druhé pololetí školního roku 2020/2021 na žďárských ZŠ.

Josef Klement na úvod říká, že v oblasti školství a nejen v ní prožíváme složité období, kde bude záležet na každém z nás, jak rychle se s pandemií vypořádáme.

„Vládní kroky jsou zmatečné a stále se mění. Jednou mohou do školy 1. a 2. ročníky, pak zase nikdo, pak jen učitelé. Bohužel, v nouzovém stavu nelze jít vlastní cestou proti nařízení ministerstva zdravotnictví a školství. Proto nemůžeme mluvit o nějaké „žďárské“ vizi či řešení, které neodpovídá nařízením,“ konstatuje.

Josef Klement již loni na pravidelných poradách s řediteli ZŠ vyzýval, aby nařízenou distanční výuku

učitelé maximalizovali. „Apeloval jsem také, aby byla vedena intenzivní komunikace mezi školou a rodiči o parametrech této formy vzdělávání. Přál bych si, aby výuka byla v nejvyšší míře efektivní,“ dodává.

Žďárský senátor je členem senátního výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice. „Při výboru počátkem roku předseda Jiří Drahoš slíbil, že bude naše podněty tlumočit a diskutovat o nich s panem ministrem Plagou,“ informuje.

Podle Josefa Klementa je třeba maximalizovat prezenční formou výuku na prvním stupni ZŠ, tedy i tzv. „malotřídek“ a k nim přidat závěrečné 9. ročníky.

„To samé by mělo platit i pro maturitní třídy a v co možná maximální míře umožnit odbornou a praktickou výuku. Jinak tento dlouhodobý výpadek standardní výuky opravdu může mít vliv na vzdělanost a odbornou

zdatnost žáků a studentů. Vzhledem k tomu, že historicky taková situace nenastala, tak lze jen těžko odhadovat její dopad do budoucnosti,“ soudí Klement.

Do dubnových zápisů budoucích prvnáčků zbývají dva měsíce.

Další otázka na radního pro školství směřovala k této jarní události. (Pokračování na str. 8)

Výročí žďárských osobností

Pojďme si připomenout, které významné žďárské osobnosti mají letos svá výročí. Čerpáme z regionálních zdrojů a Wikipedie.

František kardinál z Dietrichsteina

*22. 8. 1570,
Madrid
† 19. 9. 1636,
Brno

(385. výročí úmrtí)
Olomoucký biskup (1599–1636), jeden z nejvýznamnějších moravských politiků 17. století. Byl hlavním rádcem čtyř habsburských panovníků – Rudolfa II., Matyáše, Ferdinanda II. a Ferdinanda III. Jako správce světských statků se vyznačoval laskavým zacházením s poddanými a stavěl se proti zvyšování robotních závazků. Majitel žďárského panství, v roce 1607 povýšil Žďár na město.

Jan Theodorich Doležal

*30. 6. 1847,
hájenka Posekanec
† 25. 12. 1901,
Město Žďár

(120. výročí úmrtí)
První český odborný lesnický spisovatel, zakladatel českého lesnického časopisu „Háj“, redaktor ve Žďáru.

Prvně lesník na thurntaxiském rychmburském velkostatku, pak správce obecních lesů v Krucemburku. Ve Žďáru založil a vedl školu, v níž pěstoval sazenice jehličnanů, okrasných křovin a ovocných stromků, osazoval za přispění majitelů holé stráně a nabádal k pěstování stromů a zalesňování, založil park. Obdržel rakousko-uherský patent na přípravu klád (1885/86). Sbíral místopisný a folkloristický materiál, fotografoval a vydával pohlednice měst, městeček a vesnic Vysočiny.

Jednotu českých lesníků mu roku 1910 odhalila pomník ve Žďáru v sadu před Národním domem (sochař V. Suchomel). Lesnický odbor VŠZ v Brně zbudoval Doležalovi v tzv. lesnickém Slavínu r. 1929 památník. Před městským divadlem jej připomíná Doležalovo náměstí.

(Pokračování na str. 9)

Střední škola stavební Jihlava

Žižkova 20, Jihlava

2021/2022

www.ssstavji.cz

Kraj Vysočina

maturitní obory:

TECHNICKÉ LYCEUM

– alternativa ke gymnáziu
STAVEBNICTVÍ se zaměřením:
architektura a design,
pozemní stavitelství, stavební
obnova, architektura a design,
ekonomika a podnikání,
dřevostavby

3leté učební obory:

umělecký truhlář, zedník, tesař,
klempíř, pokrývač, instalatér,
truhlář, elektrikář - silnoproud

2letý učební obor:

stavební práce

nástavbové studium:

stavební provoz, nábytkářská
a dřevařská výroba

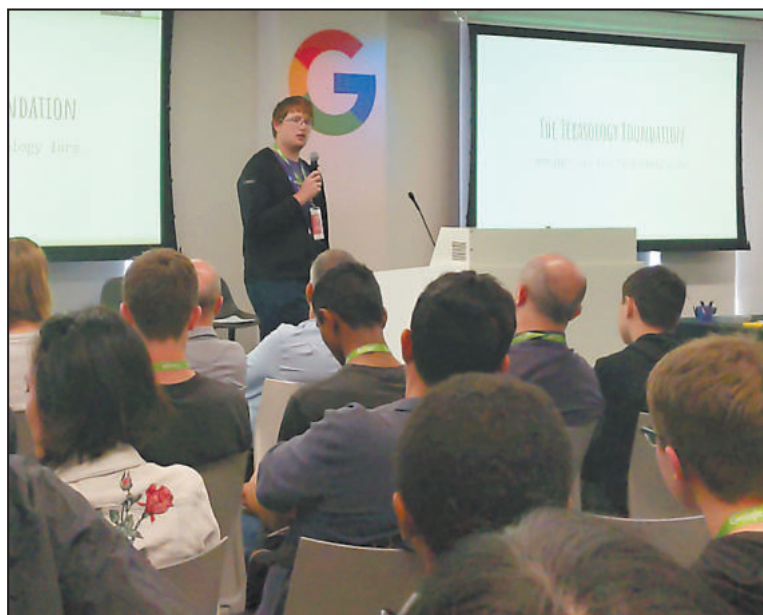
Individuální návštěva školy
je možná. Stačí zavolat

na tel.č. 603 871 484

a prohlídku si objednat.

Žďárský vítěz světové soutěže relaxuje vymýšlením hraček a štrikováním

V SANFRANCISKÉ kanceláři Google. Jindřich Dítě při volném bloku přednášek. Naslouchají mu výherci dalších kategorií soutěže. Foto: archiv J. D.

Nenápadný mladý muž. Ve svých 19 letech má spoustu nápadů a plánů. Patří totiž mezi talentované studenty. Jindřich Dítě ze Žďáru nad Sázavou.

■ Lenka Kopčáková

Od loňska studuje Fakultu informačních technologií na VUT Brno, předtím čtyři roky navštěvoval žďárskou Střední průmyslovou školu. Coby maturant byl loni vyhodnocen jako „Talent průmyslovky“ v oblasti informačních technologií.

Ve stejné kategorii zvítězil v celosvětové soutěži Google Code-in mezi 3124 studenty z celkem 77 států. To se ví, že v Kalifornii projekt prezentoval v angličtině. V létě se pak Jindřich Dítě zúčastnil setkání vítězů ve společnosti Google v americkém San Francisku.

Dítě je coby bývalý průmyslovák tepaný v moderních technologiích strojírenství a automatizace, základy vědy dostal ve školních laboratorích virtuální reality či průmyslové automatizace a mechatroniky. Podílel se na studentských projektech řešených s využitím PLM, BIM technologií a virtuální reality.

V očích běžné veřejnosti Jindřich Dítě proslul jako jeden z autorů virtuální 3D studie kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře.

Před pár lety totiž mladí nadšenci se svým nápadem oslovili římskokatolickou farnost v Zámku Žďáře. Správcům se projekt zalíbil a průmyslovákům poskytli k nahlédnutí náčrty vytvořené mnichy. Výsledkem díla je 3D historická rekonstrukce původní podoby žďárské památky UNESCO z roku 1730, tedy ještě před ničivým požárem kláštera, po němž stavba nabrala změny.

Jak na bývalého studenta pochvalně vzpomíná ředitel Jaroslav Kle-

Příběh talentovaného studenta

tečka, průmyslovku prý úspěšně hájil v řadě odborných soutěží u nás i v zahraničí. Ředitel s nadsázkou říká, že když student jeden měsíc nevyhrál nějakou soutěž, byl celý nervózní...

Strojírenství v rodině se prý věnoval děda, modelář na Žďasu. „Jinak jsou v rodině spíš sklony k elektronice. Tě se v určité formě vlastně věnuji i já,“ usmívá se Jindřich Dítě.

Má podobně nadaného bratra Eduarda, nyní studenta druhého ročníku SPŠ. Loni bratři Dítětovi slavili úspěch v Logické olympiádě pořádané Mensou České republiky, kdy dosáhli za školu nejlepších výsledků.

Nabízí se tedy otázka, zda bratři našli v oboru společné téma, které by mohlo být vidinou případné spolupráce.

Na to Jindra říká: „S bratrem jsme sice v nepříliš vzdálených oborech, ale každého nás zajímá něco trochu jiného a nemyslím, že by se v odborných oblastech naše kroky, minimálně v blízké budoucnosti, nějak významně protínaly.“

Jak Jindřich Dítě potvrzuje, doba koronavirová bere elán i talentovaným. Před začátkem semestru si na VUT užil jen slavnostní imatriku-

VIRTUÁLNÍ prohlídka památky UNESCO loni nadchla vicepremiérku Alenu Schillerovou při návštěvě Žďáru (ve speciálních brýlích). Jindřich jí provázel aplikací. Foto: Lenka Kopčáková

laci a pak doslova jednu přednášku a dvě laboratorní cvičení.

Jako spousta studentů, i on se nyní potýká se záludnostmi distanční výuky. Přiznává, že s motivací to jde v domácí výuce špatně. Nicméně právě má za sebou zkouškové období.

Na otázku, co by s pomocí špičkových technologií jednou rád dokázal, Jindřich odpovídá, že technologie jdou mílovými kroky dopředu a neodváží se odhadovat, kde budou časem.

„I povolanejší než jsem já ty odhady mnohdy nevycházejí. Vždycky to ale asi bude něco zrovna zajímavého, kde budu schopný vypočítat k nějakému kroku dopředu, či alespoň směr, který vypadá jako vhodný,“ očekává se skromností.

Mnohé čtenáře také napadne, že podobně jako žďárskou památku UNESCO, by bylo zajímavé na základě původních archiválií a moderních 3D technologií přiblížit i některé ohrožené památky Vysočiny a vytvořit např. pomůcku pro školy.

Na to Jindřich Dítě říká, že nápady samozřejmě byly, ale vesměs skončily na tom, že taková práce si zaslouží spíše pořádného památkáře.

„Na průmyslovce jsme byli víc takoví technici, jejichž cílem bylo primárně najít užitečné využití moderní technologie a veřejnosti ukázat, že takové věci lze dělat,“ vysvětluje.

Při vzpomínce na letní návštěvu spol. Google v americkém San Francisku Jindra uvádí, že nejlepším zážitkem pro něho byla možnost setkat se zde se všemi těmi zajímavými lidmi.

„Pak byla celkem uchvacující samotná rozlehlost kampusu Google. Dostat se od jedné budovy ke druhé trvalo čtvrt hodiny autobusem, po cestě jsme míjeli zase jen jiné budovy Googlu,“ líčí.

Když chce Jindřich Dítě tzv. vypnout, baví se vymýšlením – jak on říká – drobných elektronických hraček a projektů, prací na otevřeném českém pravopisném slovníku nebo na databázi pro systémy rozpoznávání mluvené češtiny.

Technologie mají podle něho tu výhodu, že existují v nezměnné šíři, a když se něčeho přejí, vždy lze utéct do něčeho diametrálně odlišného. „A pokud se mi to náhodou přejí všechno, nebo na to prostě nemám náladu, tak si většínou vezmu knížku nebo chvíli pletu ponožky,“ překvapuje na závěr mladý znalec světa virtuality.

Škola a rodiče musí více...

(Dokončení ze str. 7)

Radního Josefa Klementa, který má v gesci žďárské základní školy, se ptáme, zda město opět přistoupí k distanční formě zápisu budoucích prvňáčků, pokud do té doby situace nepoleví. Podobně zápisy kvůli jarní vlně proběhly již pro tento školní rok.

„O formě zápisů dětí do 1. tříd ZŠ a MŠ jsme ještě nediskutovali i s ohledem na nejistě a stále se měnící situaci. Samozřejmě standardní forma zápisů by byla ideální. Pokud bude

nezbytně nutné zvolit distanční formu zápisů, budou muset školy a rodiče s tímto systémem počítat,“ předvídá Josef Klement.

Na základě loňských zkušeností škol s touto formou zápisu věří, že i tentokrát ji zvládnou. „Samozřejmě všechny školy budou co nejdříve informovat o způsobu zápisu a rád bych požádal rodiče, aby stále informace sledovali, protože se mohou měnit,“ upozorňuje žďárský radní města pro oblast školství.

-lko-

Výročí žďárských osobností

(Dokončení ze str. 7)

Matěj Josef Sychra

*21. 12. 1776,
Ústí nad Orlicí
† 19. 3. 1830,
Město Žďár

(245. výr. narození)

Rímskokatolický kněz, jazykovědec a obrozenecký spisovatel a hudebník. Zasloužil se o záchranu poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře, kde je pohřben. Sychrovo jméno nese na jeho počest zdejší knihovna a ulice ve Žďáře 2.

**Otto Steinbach
z Kranichštejna**

*13. 11. 1751,
Rožmberk
nad Vltavou
† 19. 2. 1791,
Wien

(270. výr. nar., 230. výr. úmrtí)

Historicky poslední opat žďárského cisterciáckého kláštera (od r. 1782), historik a archivář. Po požáru kláštera r. 1784 požádal císaře Josefa II. o jeho zrušení, ačkoliv vladař původně počítal se zachováním tohoto významného církevního ústavu.

-lko-

Základní škola Žďár nad Sázavou, Komenského 6

V Základní škole
Žďár nad Sázavou, Komenského 6
proběhne pro rok 2020/2021

Zápis do 1. třídy

v termínu

9. 4. 2021 (14:00 - 17:00)
a 10. 4. 2021 (9:00 - 11:00)

Odklad povinné školní docházky

Není-li dítě tělesně nebo duševně přiměřeně vyspělé a **požádá-li o to písemně zákonný zástupce dítěte v době zápisu dítěte** k povinné školní docházce, odloží ředitel školy začátek povinné školní docházky o jeden školní rok, pokud je žádost doložena doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení a odborného lékaře nebo klinického psychologa.

Opět otvíráme přípravnou třídu

Zápis do přípravné třídy proběhne ve stejném termínu jako zápis do 1. ročníků.

Třída tohoto typu je určena dětem, které se vzdělávají v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj, přednostně děti, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky. O zařazování žáků do přípravné třídy rozhoduje ředitel školy **na žádost zákonného zástupce dítěte a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení, které k žádosti přiloží zákonný zástupce.**

Více najdete na

www.3zsazdar.cz

facebook.com/3zsazdar

VOŠ a SPŠ Žďár nad Sázavou

Studentská 1, 591 01 Žďár nad Sázavou

www.spszr.cz

Studujte na škole, která spolupracuje úzce s průmyslem, vysokým školstvím a patří svým vybavením ke špičce technických škol v České republice.

Dny otevřených dveří ONLINE

Záznam z online dne otevřených dveří na www.spszr.cz

Informace a reference

Nahlédněte na webu a facebooku na naše obory, projekty a reference.

Střední škola obchodní a služeb SČMSD, Žďár nad Sázavou, s.r.o.

Komenského 10, 591 01 Žďár nad Sázavou 3

tel: 566 655 011

e-mail: sekretarka@obchodskolazr.cz

www.obchodskolazr.cz

**Nabízí
ve školním roce 2021/2022**

střední vzdělání s maturitní zkouškou

63-41-M/02

Obchodní akademie

s rozšířenou výukou cizích jazyků

69-41-L/01

Kosmetické služby

64-41-L/51

Podnikání

pro absolventy učebních oborů

střední vzdělání s výučním listem

66-52-H/01

Interiérová a aranžérská tvorba

65-51-H/01

Kuchař - číšník

69-51-H/01

Kadeřník

69-53-H/01

Rekondiční a sportovní masér

66-51-H/01

Prodávač - manažer prodeje

• Chcete se stát odborníky v oblasti veterinární hygieny, bezpečnosti a zdravotní nezávadnosti potravin a veterinární medicíny? Máte zájem o ekologii, welfare a ochranu zvířat? Rádi se bavíte a sportujete?

• Nabízíme Vám studium v moderních posluchárnách a špičkově vybavených cvičebnách a laboratořích, ubytování na kolejkách a také největší krytou sportovní plochu ve městě.

• Podporujeme zahraniční stáže studentů v rámci ERASMUS+, vnitřní mobilitní agentury aj.

STUDIJNÍ PROGRAMY:

• **MAGISTERSKÝ:** Veterinární hygiena a ekologie (MVDr.)

• **BAKALÁŘSKÝ A NAVAZUJÍCÍ MAGISTERSKÝ:**

Bezpečnost a kvalita potravin (Bc., Mgr.),

Ochrana zvířat a welfare (Bc., Mgr.),

Zdravotní nezávadnost a kvalita potravin v gastronomii (Bc., Mgr.)

Přijďte se podívat: Online den otevřených dveří 29. 1. 2021.

Přihlášky ke studiu do 15. 4. 2021.

fvhe.vfu.cz/cz/uchazeci-o-studium

Kontakt:

Fakulta veterinární hygieny a ekologie VFU Brno

Palackého tř. 1946/1 612 42 Brno-Královo Pole

Telefon: 541 562 796, email: fvhe@vfu.cz

<http://fvhe.vfu.cz>

Izolovanost doléhá na dospělé i děti

Nový rok 2021 pokračuje v nouzovém stavu roku předchozího. Na mnohé z nás psychicky dopadají nutná opatření na ochranu proti pandemii koronaviru. Společenský život prakticky neexistuje, s nadějí hledíme k vakcinaci.

Otázka pro politické kluby na únor:

■ Máte za klub nějakou dobrou zprávu pro spoluobčany – podílíte se v rámci našeho města na nějakém zajímavém počínání – jaká bude podle vás nejvýznamnější žďárská událost roku 2021?

Světlo na konci tunelu

Martin Mrkos,
klub ŽDÁR-ŽM

I když se to asi nečte dobře, nedělejme si přehnané naděje, že rok 2021 umožní kdejaké velké společenské, kulturní či sportovní události. Pouť, Den Žďáru nebo velké koncerty a sportovní klání se v současnosti stále jeví jako dost neisté podniky. Takže byt' to zdánlivě vypadá jako provozní technikálie, za jednu z nejvýznamnějších událostí pro nejistý rok 2021 v našem městě považuji vznik očkovacího centra. Očkování je světlo na konci tunelu, naděje pro návrat do normálního života a především ochrana našich blízkých, kteří patří do rizikových skupin. Očkovací centrum bude s největší pravděpodobností v prostorech zimního stadionu a teď si jen přejme, že dodávky vakcíny přijdou brzy. Možná pak bude vlastně tou nejvýznamnější a nejdůležitější událostí v tomto roce právě to obyčejné, co nám dnes chybí. Tedy třeba se beze strachu potkat s rodinou či zajít s přáteli na pivo.

Děti bez sportu. To není dobré

Petr Stoček,
klub KSČM
+ SPOZ

Dobrych zpráv je současně velmi málo, možností seberealizace kvůli hygienicko-epidemiologickým opatřením ještě méně, převažují spíše přání a touhy. Kromě neexistujícího společenského života ale navíc neexistuje většina možností sportování. Největší problém vidíme v dlouhodobém přerušení možností tréninku a soutěží v mládežnických kolektivních sportech, tady je dopad koronavirové pandemie z hlediska zdravotního i psychického stavu dětí a mládeže nejvíce nebezpečný. Nejvýznamnější žďárskou událostí roku 2021 tedy bude postupné uvolnění všech dosavadních krizových opatření a návrat nás všech, od dětí až po seniory, k normálnímu životu. A my se budeme podílet kázní a plněním všech doporučení.

Až se vrátí Čechům humor

Rudolf Voráček,
klub ČSSD

Mnoho cenných poučení můžeme najít v historii. Tak třeba Jaroslav Hašek ve své povídce Rady pro život radí takto: Těš a raduj se! Nesmějme se cizímu neštěstí! Nenadávejte! Odlož rozhodnutí učiněné ve zlosti! Nechodte světem s obličejem zasmušilým a nevládným! A já dodávám, že jistě náš obličej rozjasní představa, až s humorem, jak to Češi umí, překonáme tuto těžkou dobu covidovou a najdeme čas hodnotit žďárské počiny. Jako třeba navýšení podpory architektům na 980.000 Kč (snad na úkor podpory lékařské pohotovosti?) či zbudování přestupních terminálů MHD (čti zastávky autobusů) za mnoho milionů (za cenu omezení linek)? Anebo že bychom konečně navrátili některé křižovatky do původního taktu? Ale když už se tak zvláště ptáte, tak nejvýznamnější událostí města, na kterou se už rok těší děti i rodiče, bude jistě květnová žďárská pouť. To totiž bude znamení, že se svět vrací do normálu! A to i ve Žďáře nad Sázavou.

Chceme zase začít žít

Miloslava Brychtová,
klub Změna
2018

Vážený občané, již nečtu články a nerada poslouchám televizní zprávy o ztrátách a přírůstcích zákeřné pandemie koronaviru. Člověk je tím pouze daleko více frustrován a deprimován. Na otázku k nejvýznamnější žďárské události roku 2021 lze jednoznačně odpovědět - zbavit se této zákeřné nemoci! Určitě všichni chceme zase začít žít společně s rodinou, kamarády, setkávat se a radovat. Za klub Změny 2018 si přejeme v novém roce upřímnější a věcnější komunikaci hlavně na půdě zastupitelstva města. Snahou koalice je veškeré naše připomínky jenom negovat bez ohledu na obsah. Dalším přáním je, aby do nové průmyslové zóny přišel nějaký větší nový investor. Aby se v době poklesu příjmů rozpočtu hospodárněji využívaly na investice, a tím pominulo zbytečné plýtvání. Doufáme, že spor pana ředitele

Ptáčka a paní Humpolíkové bude zprůhledněn a konečně ukončen. Tak, aby zvítězila odpovědnost nad politickými a kamarádskými handly. Město přišlo o 3,5 miliónu korun a je nutné jasně a konečně říci, kdo za to nese odpovědnost.

Událostí bude místní očkovací centrum

Jan Mokříš,
klub ODS

Od listopadu organizuji ve spolupráci s vedením jedné žďárské firmy preventivní antigenní testování zaměstnanců. Testujeme i zájemce na našem obvodu v Nížkově a Velké Losenici. Sloužím na dětském oddělení novoměstské nemocnice, kde část oddělení je vyhrazená dospělým covid pozitivním nemocným. V těchto současných souvislostech je dobrou zprávou, že máme k dispozici vakcínu, která je klíčová k zastavení pandemie nového koronaviru. Horší zprávou je, že jí nemáme tolik, kolik bychom ji potřebovali. A nejhorší zprávou je, že očkování u nás na vládní úrovni „organizují“ diletanty. Příprava očkovací strategie zcela selhala. Každá tato zbytečná prodleva vede ke zvýšení počtu obětí. Nejvýznamnější žďárskou událostí tedy bude spuštění místního očkovacího centra a proočkování všech, co o to budou stát.

Přes finanční dopad jedeme dál

Ludmila Řezníčková,
klub ANO 2011

Dobrych zpráv není nikdy dost. Musíme být ovšem pokorní k dalším dnům, možná měsícům, a vytrvat ve svém boji se zákeřnou nemocí. Přesto, že i na naše město tvrdě dopadlo snížení daňových příjmů vlivem covidové situace, chceme pokračovat v započatých městských akcích. Zejména jde o stavby a akce, u kterých jsme byli úspěšní při získání státních nebo evropských dotací. Např. stavba Centra sociálních služeb, modernizace školních učeben nebo výstavba bytových domů s dostupným bydlením a s byty se závazky pro mladé rodiny. Další je oprava stezky kolem Konventského rybníka. Velkým úspěchem je získaná dotace na revitalizaci stromořadí, kdy vysázíme stromy i do ulic, které byly prázdné nebo je lemovaly velmi poškozené stromy. Pokud nám to dovolí finanční situace, chceme pokračovat v dokončení rekonstrukce ulice Nádražní – pěší zóna. Věřím, že se budou konat i události kulturní a sportovní. Chtěli bychom navázat na minulé úspěšné ročníky Dne Žďáru, Futrování na Farských, Horáckého džbánu, Na kole dětem Žďárskými vrchy ad.

Setkávání bude pro nás svátkem

Josef Klement,
klub
KDU-ČSL

Mám obrovskou radost, že v rámci projektů ve vzdělávání jsme mohli zajistit v našem žďárském obvodu 50 počítačů pro distanční výuku žáků základních škol. Tyto počítače od dárce Tomáše Prokopa, jednatele softwarové společnosti, jsme věnovali všem školám, které projeví zájem. To byla konkrétní pomoc pro potřebné žáky a jejich rodiny. Ohledně nejvýznamnější žďárské události se těžko kvůli probíhající pandemii hledá odpověď. Myslím si, že každá společenská akce, kde se budeme moci potkat, zajít si do našeho krásného kina nebo na nějaké kulturní představení, bude pro každého z nás svátkem. Možná i po zkušenosti se současnými protiepidemickými opatřeními si budeme více vážit všech setkání a ještě vřelejší díky budou směřovat k organizátorům těchto akcí. Věřím, že např. Den Žďáru se bude moci uskutečnit v plné síle. Přejí všem pevné zdraví a optimismus.

Potřebujeme se vrátit do běžných kolejí

Tomáš Augustýn,
Koalice TOP 09
a Svobodní

Plánovat něco konkrétního v tomto období je těžké. Pokud by to situace umožňovala, podílíme se na nejrozličnějších zajímavých aktivitách pro ostatní. Sám se věnuji několikrát týdně talentovaným mladíkům v novoveské házené, kde hraji i hráci ze Žďáru, v létě spoluorganizuji sportovní kempy pro děti a mládež. I členové naší místní organizace jsou velmi aktivní, jen díky nim se ve Žďáře podařilo obnovit masopust, účastní se také jako herci a organizátoři pašijových her a Živého betlému, vedou zájmové kroužky pro děti, jezdí jako vedoucí na tábory, vykonávají přednáškovou činnost... Nemožu však na žádnou z tradičních akcí s těmito aktivitami spojenou pozvat. Jejich konání je současně velmi nejisté. Každopádně přejí všem občanům, aby se naše životy již brzy vracely do běžných kolejí.

-lko-

Pomoc bezdomovcům komplikuje covid

Letošní zima začala obzvláště mrazivě. Pomoc lidem bez domova nabízí město Žďár, Káčko 3D (další služba kontaktního a poradenského centra v sociálně vyloučené lokalitě), Charitní záchranná síť (prostřednictvím jejich terénních programů na pomoc a podporu lidem v nouzi) a také sociální kurátor (pečující o lidi s odlišným způsobem života).

Městští strážníci a sociální pracovníci průběžně osoby bez přístřeší vybavují ochrannými a hygienickými pomůckami.

Jak pro ŽN upřesňuje starosta města Martin Mrkos (Žďár-ŽM), na území města současně monitoruje okolo 20 osob bez domova, z toho tři ženy.

„Pomoc těmto osobám komplikuje epidemiologická situace. Ta nám např. nedovoluje běžné využití služeb tzv. teplé zidlo. Za normálních podmínek, pokud teplota klesne pod -10°C, se otevíral ve Žďáře Azylový dům pro muže, kde mohly osoby

ZIMA je pro lidi bez domova náročná, zvláště v době covidu.

Ilustrační foto: pixibay

bez domova mrazivé počasí přečkat,“ vysvětluje starosta.

Proto radnice ve spolupráci s městskou policií dohodnula řešení,

že pokud bude u některých lidí bez domova zjištěna potřeba neodkladného využití služby, bude tato osoba umístěna do náhradních prostor.

„Rozhodně nám není osud lidí žijících bez domova lhostejný, proto již několikátým rokem probíhají na území města pravidelné návštěvy míst, kde se tyto osoby vyskytují ve větším či menším počtu,“ říká starosta.

Během vysokých mrazů v polovině ledna za lidmi bez domova vyrazili pracovníci sociálního odboru společně se strážníky a informovali je o možnostech využití další pomoci. Osoby bez domova jsou dotazovány na jejich zdravotní stav a zda nepotřebují lékařské ošetření.

„Následně jim je nabízena buď konkrétní pomoc (např. při ztrátě osobních dokladů), nebo možnost využít některých ze sociálních služeb působících v našem městě, zejména azylového domu. Připravujeme také nákup přístřešku, který by mohly některé osoby využít,“ dodává starosta Martin Mrkos.

-lko-

Aktivní jsou tři městské grantové výzvy

Ještě do 28. 2. 2021 mohou žďárské spolky, kluby či nadace žádat o finanční podporu města na tři aktivní dotační programy.

Jsou to Volný čas 2021, Organizovaný sport dospělých 2021 a Dotace pro poskytovatele sociálních služeb na území města Žďaru n. S. 2021.

Patří do letošní skupiny dalších čtyř výzev, které již byly k 31. 1. uzavřeny. Žadatelé nyní čekají na vyhodnocení svých žádostí (Kultura 2021, Sport 2021, Sportoviště 2021, Dotace pro podporu spolkové činnosti v sociální a zdravotní oblasti 2021).

Dle pravidel schválených zastupiteli města nemohou o dotaci žádat příspěvkové organizace města a státu. U žádosti, která nespl-

ňuje všechny formální náležitosti, je ještě žadatel vyzván k nápravě. Opravenou žádost musí odevzdat do tří pracovních dnů od doručení výzvy. V prvních dvou případech bude o žádostech rozhodnuto do dvou měsíců od uzavěrky výzvy, u poskytovatelů sociálních služeb do 31. 5. 2021. Více na www.zdarns.cz, oddíl grantové-programy.

Aktivní programy:

Volný čas 2021, objem 290 tis. Kč. Jde o program na podporu volnočasových aktivit obyvatel města se zvláštním zaměřením na děti a mládež.

Maximálně lze získat podporu 50 tis. a minimálně 10 tis. Kč.

Příjemce dotace se musí podílet nejméně 30 % z uзнatelných nákladů akce.

O tuto dotaci mohou požádat žďárské spolky, ústavy a nadace.

Garantem dotačního programu je odbor školství, kultury, sportu a marketingu, kontaktní osoby Dana Hrstková a Ivana Miklíková.

Organizovaný sport dospělých 2021, objem 1,050 mil. Kč.

Podporu města lze získat na zajištění a zlepšení činnosti žďárských sportovních oddílů a klubů dospělých, pro udržitelnost jejich sportovní činnosti a navázání na sportovní tradice ve městě či reprezentaci Žďaru pouze v ČR.

Maximálně lze získat 600 tis. a minimálně 20 tis. Kč. Příjemce dotace se musí podílet nejméně 20 % z uзнatelných nákladů akce.

V soutěžích musí mít přihlášeny registrované členy kategorie mládeže.

Garantem DP je odbor školství,

kultury, sportu a marketingu, kontaktní osoba Ivana Miklíková.

Dotace pro poskytovatele sociálních služeb na území města Žďaru n. S. 2021, objem 2 mil. Kč.

Účelem je dotace organizací, které poskytují sociální a zdravotní služby zařazené v platném komunitním plánu sociálních služeb města Žďaru n. S. Max. výše dotace: 1,2 mil. Kč, min. dotace 5 tis. Kč, minimální podíl příjmu 20 % celkových nákladů projektu. Způsobilým žadatelem je právnická osoba poskytující činnost občanům našeho města v oblasti sociální, zdravotní, prevence kriminality a služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením, a je neziskového charakteru.

Garant programu: Odbor sociální, kontaktní osoba Petr Krábek.

-lko-

Knihovna M. J. Sychry

ONLINE PŘEDNÁŠKY

(odkazy najdeme na fb knihovny a www.knihzdard.cz)

■ **1. 2. 9.00 Centrum města Žďar nad Sázavou a jeho genius loci** - dosud neobjevené architektonické poklady našeho města, Lenka Šimo.

■ **22. 2. 18.00 Můj africký příběh** - cestovatelka a spisovatelka Hana Hindráková poutavě vypráví o

Kenii. Co ji přivedlo do Afriky a jak se od dobrovolnictví dostala k psaní románů. Snímky a videa.

VÝSTAVY V ÚNORU

■ Čechův dům: **Jimramovsko - Genius loci** - autorská fotovystava Zdeňka Bureše

*Galerie u Sychry: **Návraty domů** - snímky Fotoklubu Freeland.

Stomatologové o víkendech

30. a 31. 1. BLADENT s.r.o., Šturova 111, N. Město n/M (566 616 904)

6. a 7. 2. MUDr. Beáta Bílková, Strojírenská 6 (566 642 545)

13. a 14. 2. Zubní péče MUDr. Konečný, Žďárská 73, N. Město n/M (566 618 060)

20. a 21. 2. BLADENT s.r.o., Šturova 111, N. Město n/M (566 616 904)

27. a 28. 2. MUDr. Olga Semerádová, Palachova 35 (774 430 777)

Ordinační doba: 9.00-12.00, aktuální LPS sledujte na www.nnm.cz.

Klub kardiaků

Cvičení, výlety i setkávání čekají

Vážení přátelé,

Klub kardiaků, stejně jako ostatní spolky a sdružení, v souladu s nařízeným karanténním opatřením svoji činnost v minulém roce velmi utlumil. Očekáváme však, že v následujícím období se situace zlepší, a tak plánujeme mnoho aktivit, při kterých se budeme zase setkávat a navzájem se svou společností těšit a obohacovat.

Opět budeme realizovat pravidelné pohybové aktivity, tj. cvičení v tělocvičně i bazénu. Máme připraveny dva pobyty v Luhačovicích, výlety do okolí Žďaru, chybět nebude ani oblíbený tajný výlet.

Plánujeme i poznávání zajímavých míst v ČR. Vydáme se např. do Hanáckých Benátek nad Hostěm, do Bystřice pod Hostěm, na Sedlčansko - Po stopách Jakuba Krčína, Josefa Suka a Sidonie Nádherné, do Pernštejnských barokních zahrad, na zámek Valeč či do podzemí katedrál Žlutého kopce v Brně.

Věříme, že již brzy uvedeme konkrétní termíny. Prozatím o sebe pečujeme a těšíme se na období, kdy bude lépe.

Drahomíra Krejčí,
předsedkyně žďárské ZO Svazu
postižených civilizačními
chorobami v ČR.

Velká křížovka Ždárských novin

NÁPOVĚDA: AVO, ICHOR, KUNST, LEVÍ, NJASA, NUCHA, OKE, SCAT	UKÁZAT (KNIŽNĚ)	PECIVÁLOVÉ	ZNAČKA SPORTOVNÍ OBUVI		KULOVITÁ BAKTERIE	CHEMICKÁ ZN. LUTECIA	CIZÍ ŽENSKÉ JMÉNO	STEZKY	TRAMPSKÉ KOLONIE	EGYPTSKÝ ZÁLIV		ZKRATKA TELEVIZNÍHO ZPRAVO- DAJSTVÍ	VÍNEK	SLUČOVAT	ZÁKLADNÍ GEOMETRICKÝ ÚTVAR																																																																																																																																																																																																																																																													
ŠPATNOSTI				KLAPÁNÍ SPZ NÁCHODA							FORMA ZKR. NAŠÍ TELEVIZE																																																																																																																																																																																																																																																																	
PRVNÍ DÍL TAJENKY																																																																																																																																																																																																																																																																												
ARGEN- TINSKÁ ZNAČKA AUT						ČERNOCH Z GHANY ZPĚVNÝ PTÁK						MĚSÍČNÍ FÁZE BAHENNÍ ROSTLINA																																																																																																																																																																																																																																																																
ČIRÁ KAPALINA					VAJÍČKO VŠÍ INIC. HERCE PIŠTĚKA						HEBREJSKÝ KMEN ZN. ČES. SPOR- TOVNÍ OBUVI																																																																																																																																																																																																																																																																	
KŘESTNÍ JMÉNO SKLADATELE KREJČÍHO				ČÁSTI ROKU						NÁŠ REŽI- SÉR (HYNEK) NÁHLÁ SLABOST																																																																																																																																																																																																																																																																		
JEHLIČNATÝ STROM				ZVOLÁNÍ VE SPORTU					VÍCEHLASÉ CÍR- KEVNÍ SKLADBY ASPEKT																																																																																																																																																																																																																																																																			
Inzerujte ve Žďárských novinách Noviny jsou nyní zdarma k volnému odběru i v IC Nové Město na Moravě a ke čtení na odděleních novoměstské nemocnice. Čte nás víc než 30 000 čtenářů Kontakt: Markéta Mayerová mob.: 732 235 415 e-mail: nzs.reklama@centrum.cz <tr><td>ODPAD</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>PŮVODNÍ HUSTÝ LES</td><td>JEDOVATÉ HŘIBY</td></tr> <tr><td>DORO- ZUMIVACÍ PROSTŘEDEK LIDÍ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>DOUŠKA V DOPISE TŘETÍ DÍL TAJENKY</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>LOTERNÍ LÍSTEK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>SPZ ŽDÁRU NAD SÁZAVOU ČERVENO- HNĚDÁ BARVA</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>INICIÁLY PREZIDENTA BENEŠE</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>DŽEZOVÝ ZPĚV MOSAMBIČKÉ JEZERO</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ŽENSKÉ JMÉNO (9. 9.)</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td> SOŠKA BŮŽKA LÁSKY</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>PAROHÁČ SMOTEK VLÁKEN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>TROPICKÉ OVOCE (MN. Č.)</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>SLITINA MĚDI A ZINKU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>PŘEDMĚT</td><td>BALKÁNSKÁ JEDNOTKA HMOTNOSTI</td></tr> <tr><td>SPZ OPAVY</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>PLATIDLO MACAA PŘÍSTROJE K VRTÁNÍ</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>KARETNÍ VÝRAZ UMĚLECKÉ PÁRY</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>VDĚČNOST AZBEST</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td>TEMNO</td><td>ČESKÝ BÁŠNÍK (FRANTIŠEK)</td><td>NESMĚLE</td><td></td><td>SYNOVA MANŽELKA</td><td>NĚMECKÝ "UMĚNÍ"</td><td>VÝZDOBA CITOSLOVCE ZÁRMUTKU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>ZKR. TECHNICKÉHO HOSPO- DÁŘSKÉHO PRACOVNÍKA</td><td></td><td></td><td></td><td>ČLEN SKAUTSKÉ ORGANIZACE</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>STRANA (ZKRATKA) 1000 KG</td><td></td><td></td><td></td><td>MYTO- LOGICKÁ KREV BOHŮ</td><td>VOJENSKÝ PAKT</td></tr> <tr><td>MPZ MALTY</td><td></td><td></td><td></td><td>ÁZERBÁJDŽÁN- SKÉ SÍDLO CITOSLOVCE ŠVIHNUTÍ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>VITAMIN B1 VLASTNÍK</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>VELKÝ GERMÁNSKÝ KMEN</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>ČÁST OBLEČENÍ SPZ RYCHNOVA NAD KNĚŽNOU</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>DRUHÝ DÍL TAJENKY</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>OTEC (KNIŽNĚ)</td><td></td></tr> <tr><td>OTESAT</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>VUŘTY (ZASTARALÉ)</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>SPZ ROKYCAN</td><td></td></tr>																ODPAD													PŮVODNÍ HUSTÝ LES	JEDOVATÉ HŘIBY	DORO- ZUMIVACÍ PROSTŘEDEK LIDÍ											DOUŠKA V DOPISE TŘETÍ DÍL TAJENKY				LOTERNÍ LÍSTEK										SPZ ŽDÁRU NAD SÁZAVOU ČERVENO- HNĚDÁ BARVA					INICIÁLY PREZIDENTA BENEŠE									DŽEZOVÝ ZPĚV MOSAMBIČKÉ JEZERO						ŽENSKÉ JMÉNO (9. 9.)																 SOŠKA BŮŽKA LÁSKY									PAROHÁČ SMOTEK VLÁKEN							TROPICKÉ OVOCE (MN. Č.)																SLITINA MĚDI A ZINKU														PŘEDMĚT	BALKÁNSKÁ JEDNOTKA HMOTNOSTI	SPZ OPAVY											PLATIDLO MACAA PŘÍSTROJE K VRTÁNÍ					KARETNÍ VÝRAZ UMĚLECKÉ PÁRY										VDĚČNOST AZBEST							TEMNO	ČESKÝ BÁŠNÍK (FRANTIŠEK)	NESMĚLE		SYNOVA MANŽELKA	NĚMECKÝ "UMĚNÍ"	VÝZDOBA CITOSLOVCE ZÁRMUTKU										ZKR. TECHNICKÉHO HOSPO- DÁŘSKÉHO PRACOVNÍKA				ČLEN SKAUTSKÉ ORGANIZACE						STRANA (ZKRATKA) 1000 KG				MYTO- LOGICKÁ KREV BOHŮ	VOJENSKÝ PAKT	MPZ MALTY				ÁZERBÁJDŽÁN- SKÉ SÍDLO CITOSLOVCE ŠVIHNUTÍ					VITAMIN B1 VLASTNÍK							VELKÝ GERMÁNSKÝ KMEN								ČÁST OBLEČENÍ SPZ RYCHNOVA NAD KNĚŽNOU								DRUHÝ DÍL TAJENKY														OTEC (KNIŽNĚ)		OTESAT							VUŘTY (ZASTARALÉ)							SPZ ROKYCAN	
																ODPAD													PŮVODNÍ HUSTÝ LES	JEDOVATÉ HŘIBY																																																																																																																																																																																																																																														
																DORO- ZUMIVACÍ PROSTŘEDEK LIDÍ											DOUŠKA V DOPISE TŘETÍ DÍL TAJENKY																																																																																																																																																																																																																																																	
																LOTERNÍ LÍSTEK										SPZ ŽDÁRU NAD SÁZAVOU ČERVENO- HNĚDÁ BARVA																																																																																																																																																																																																																																																		
																INICIÁLY PREZIDENTA BENEŠE									DŽEZOVÝ ZPĚV MOSAMBIČKÉ JEZERO																																																																																																																																																																																																																																																			
																ŽENSKÉ JMÉNO (9. 9.)																																																																																																																																																																																																																																																												
																 SOŠKA BŮŽKA LÁSKY									PAROHÁČ SMOTEK VLÁKEN																																																																																																																																																																																																																																																			
																TROPICKÉ OVOCE (MN. Č.)																																																																																																																																																																																																																																																												
																SLITINA MĚDI A ZINKU														PŘEDMĚT	BALKÁNSKÁ JEDNOTKA HMOTNOSTI																																																																																																																																																																																																																																													
																SPZ OPAVY											PLATIDLO MACAA PŘÍSTROJE K VRTÁNÍ																																																																																																																																																																																																																																																	
KARETNÍ VÝRAZ UMĚLECKÉ PÁRY										VDĚČNOST AZBEST																																																																																																																																																																																																																																																																		
	TEMNO	ČESKÝ BÁŠNÍK (FRANTIŠEK)	NESMĚLE		SYNOVA MANŽELKA	NĚMECKÝ "UMĚNÍ"	VÝZDOBA CITOSLOVCE ZÁRMUTKU																																																																																																																																																																																																																																																																					
ZKR. TECHNICKÉHO HOSPO- DÁŘSKÉHO PRACOVNÍKA				ČLEN SKAUTSKÉ ORGANIZACE						STRANA (ZKRATKA) 1000 KG				MYTO- LOGICKÁ KREV BOHŮ	VOJENSKÝ PAKT																																																																																																																																																																																																																																																													
MPZ MALTY				ÁZERBÁJDŽÁN- SKÉ SÍDLO CITOSLOVCE ŠVIHNUTÍ					VITAMIN B1 VLASTNÍK																																																																																																																																																																																																																																																																			
VELKÝ GERMÁNSKÝ KMEN								ČÁST OBLEČENÍ SPZ RYCHNOVA NAD KNĚŽNOU																																																																																																																																																																																																																																																																				
DRUHÝ DÍL TAJENKY														OTEC (KNIŽNĚ)																																																																																																																																																																																																																																																														
OTESAT							VUŘTY (ZASTARALÉ)							SPZ ROKYCAN																																																																																																																																																																																																																																																														

Služby

Angličtina a němčina

■ Skupinové a individuální kurzy anglického a německého jazyka všech pokročilostí. Příprava na maturitu a zkoušku FCE. Skupinové kurzy zahajujeme vždy v únoru a září v rozsahu 18 výukových bloků a před zahájením máte možnost účastnit se zdarma 2 následových hodin. Individuální výuku nabízíme v průběhu roku dle dohody včetně Business and Technical English.

Systémy jakosti s.r.o., Horní 30, Žďár n.S. (HOTEL FIT, 4.p.), tel: 727 882 103, 566 620 261, www.systemy-jakosti.cz

Električkáři

■ Pazderka František - veškeré elektroinstalační práce v bytových i rodinných domech, včetně oprav. Více než 20 let zkušeností. Tel.: 731 460 987, e-mail: pazderka@seznam.cz

Geodetické práce

■ Ing. Petr Novák, kancelář č. 506, Dolní 165/1, Žďár nad Sázavou, tel.: 732 207 358, e-mail: gp.novak@seznam.cz
Geodetické práce pro katastr nemovitostí a pro výstavbu. Zaměřování pozemků a staveb, vytyčování hranic, podklady pro projekty, zaměř. skut. provedení staveb.

Kamenictví

■ Kamenictví Cafourek, Jamská 1670/30, 591 01 Žďár nad Sáz., Tel: 603 293 136 www.kamenictvicafourek.cz, Pomníky – urnové, 1 a 2 hroby, přírodní materiály. Nápis a opravy písma. Doplnky: žula, nerez, bronz. Renovace pomníků.

Klimatizace

■ KLIMATIZACE-TEPELNÁ ČERPADLA-VZDUCHOTECHNIKA
Prodej, montáž, servis, pravidelné kontroly. www.svetklimatizaci.cz
Tel.: 728 385 371
Jihlavská 1148/16, Žďár nad Sázavou

Malíři

■ MALBEST, Nádražní 37/2, Žďár nad Sázavou, tel: 603 225 457-8. Veškeré malířské a natěračské práce včetně úklidu. Natěry fasád včetně lešení. Protipožární natěry včetně atestu, drobné zednické práce. www.malbest.estranky.cz

■ Chromý Pavel, Na Úvoze 16, Žďár nad Sázavou, tel: 604 327 730. Malby, natěry. Malby včetně úklidu. Natěry oken, střeš, dveří, fasád. Drobné zednické a obkladačské práce. e-mail: pavelpajos@seznam.cz

Krejčovství

■ Krejčovství Dita Horká. Jamská 30, Žďár nad Sázavou. Návrhy a šití na míru, střihová služba, úpravy a opravy oděvu. Tel: 608 645 449

Prodej pevných paliv

■ UHLOPARK WOLF - rozvoz kvalitního bílinského uhlí OR2, OR1, KO a německých briket za nejnižší ceny v okolí Žďaru n. S. Skládání až do vzdálenosti 7 m a výšky 2 m. Přistavení kontejneru, prodej písků a kameniva, autodoprava. Tel. 733 536 004, e-mail: rudolfkrestan@seznam.cz, www.krestan-uhli-sterky-pisky.cz

Renovace vany

■ Renovace vany akrylátovou vložkou. Leoš Brabenec, U Hřiště 439, 675 22 Stařeč
Tel: 608 700 515
email: renovacevany@centrum.cz
www.renovacevany.eu

Žaluzie

■ Bednář Svatopluk, prodej-montáž-servis stínících technik, včetně venkov. rolet, text. rolet, sítí proti hmyzu a markýz. Tel.608 111 995 www.zaluzie-bednar.cz

Astrologické okénko na únor 2021

Období Vodnáře

Tento rok nám již 19. ledna vstoupí Slunce do znamení Vodnáře. Tomuto znamení vládnou v tradiční astrologii planety Saturn a Uran, které představují konflikty tradičního (Saturn) a pokrokového (Uran). Vodnář je totiž znamení neobyčejné, flexibilní a vizionářské, které patří k tzv. vzdušným znaméním (podobně jako Blíženci nebo Váhy), a jehož silnou stránkou je především rozum a flexibilita. Příroda

se v tuto dobu už začíná pomalu připravovat na jaro, přestože to tak ještě nemusí na první pohled vypadat. Energie ze Země se vrací zpět na povrch a my můžeme na zahradě spatřit první sněženky. V tomto období můžeme také pocítit, že se nám vrací energie a my už se těšíme na vše, co můžeme v novém roce podniknout.

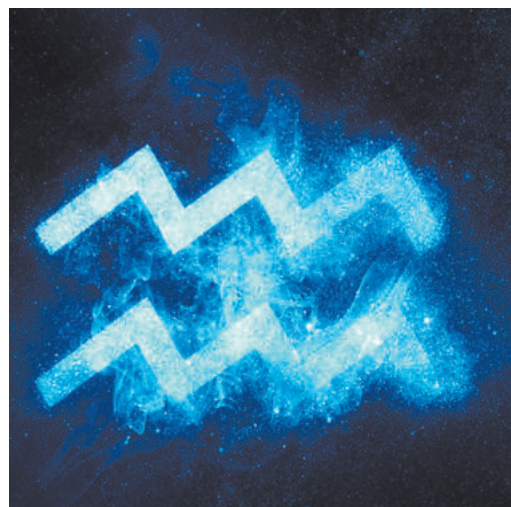
Lidé narození v tomto znamení jsou zvědaví a společenská, obvykle však svůj život zasvěcují nějakým vyšším hodnotám, které mají prospívat celé společnosti nebo i celému lidstvu. Vodnáři nejsou sobečtí, rádi se podělí o své vědomosti a také rádi spolupracují v rámci kolektivu na úžasných dílech, která mají nadčasovou hodnotu. Více než jiná znamení se zajímají o nové technologie, vědu, přírodu i vesmír, proto se často vrhají do studia přírodních věd nebo se snaží pracovat na technickém pokroku, který nakonec přinese nová fakta o světě, ve kterém žijeme. Tento „přesah“ je znát u všech Vodnářů, ať už si zvolí jakékoli povolání. Přitom se snaží neustále studovat a mít přehled o nejnovějším dění. Vodnáři proto mohou být také skvělí novináři, učitelé nebo vědci. Některým z nich vyhovuje spíše samota, ale většinou v ní dlouho nevydrží a potřebují na čas mezi lidmi.

Vodnáři bývají často bledí a mají potíže s chudokrevností a studenými končetinami. Mají poněkud slabší srdce (podobně jako Lvi) a cévy, neměli by se proto přetěžovat ani vystavovat stresu, který jen těžko snášejí. Nejlépe je, když si mohou svůj čas řídit po svém a žít co nejvíce svobodně!

V období Vodnáře můžeme být více unavení, jelikož Slunce je stále ještě slabé a dny krátké. Toto období je výborné na posilování imunity (např. vitamín C, hlíva ústřední, ženšen) a na zvýšenou péči o naši krev a cévy (potravinou bohaté na železo – např. zelené natě). Cévy můžete podpořit tím, že se budete více pohybovat na čerstvém vzduchu, vyloučíte ze stravy tučná jídla a budete jíst více česneku, kysaného zelí, chia semínka nebo i avokádo. Z bylinek, které posilují imunitu, můžete vyzkoušet např. echinaceu (třapatka nachová), rakytník řešetlákový nebo plody kustovnice čínské (goji).

Horoskop vytvořila Mgr. Lucie Poláková (Centrum ARche)

Ke Skalce 37, Jihlava 586 05
www.luciepolakova.cz

Ilustrační obrázek: Pixabay.com

OZNAMOVATEL

KOUPÍM

■ Koupím staré motocykly, automobily a jejich díly. Motory, cokoli kdekoli... Tel.: 736 649 470

OPRAVY STŘECH

■ Opravy střech, komínů, okapů, natěry, výmaz hřebenačů, rozpočet zdarma. Tel.: 736 649 470

Nevíte si rady s dárkem k narozeninám, k svátku, k výročí...?

Věnujte předplatné Jihlavských listů

jako dárek

NOVÝ I STÁVAJÍCÍ předplatitel obdrží ročně:

- ZDARMA ELEKTRONICKÉ PŘEDPLATNÉ
- blahopřání zdarma v ceně 360 Kč
- slevu 100 Kč na řádkovou inzerci

Objednejte si Jihlavské listy na www.jihlavske-listy.cz nebo na: tel. 567 578 027 +420 732 506 256

Najděte ty správné lidi!

Sháníte posilu do svého týmu? Rádi byste v kolektivu přivítali schopného a spolehlivého člověka a nedaří se ho najít i přes to, že máte pocit, že jste už vyčerpali všechny možnosti? Zkuste inzerovat u nás ve Žďárských novinách. Každý měsíc jsou naše noviny zdarma doručovány do schránek téměř 10 tisícům domácností ve

Žďáře nad Sázavou a přilehlých částech. Možná právě v některé z těchto domácností je někdo, kdo by byl pro vaši firmu přínosem. Naše obchodní zástupkyně je vám k dispozici na kontaktech uvedených v křížovce, kde s vámi individuálně domluví nejlepší a nejefektivnější formu personálního inzerátu právě pro vás.

Inzerujte ve Žďárských novinách

Kontakt: Markéta Mayerová mob.: 732 235 415
e-mail: nzr.reklama@centrum.cz

Čte nás víc než 30 000 čtenářů

Nádražní ulice má v roce 2021 jubileum

Nádražní ulici, která prochází od loňska postupnou modernizací, je letos 110 let. Řada z nás ani netuší, že předtím bylo z této strany náměstí uzavřené.

■ Lenka Kopčáková

Na naší cestě proti proudu času se inspirujeme publikacemi z dílny Regionálního muzea města: Památníkem k oslavě 400letého jubilea povýšení Žďáru na město a Žďárským uličníkem I. od Miloslava Lopaura.

Na přelomu 19. a 20. století se k dnes již neexistujícímu nádraží vedle hypermarketu cestující dostali jen Veselskou ulicí. Ze Žďáru od roku 1898 vedla jednokolejka do Německého Brodu a po spuštění tratě mezi Žďárem a Tišnovem (1905) již Veselská ulice jako frekventovaná cesta k nádraží přestala vyhovovat.

Proto město vykoupilo domy uprostřed západní fronty náměstí a probouráním proluky v roce 1911 začala výstavba nové komunikace k nádraží. Předtím od domů Špinarových a Boháčových (dnes Money Bank) vedla jen polní cesta přes louky a pole k lesu Hamrfeld.

Nová ulice se postupně stala druhou hlavní zónou komerčního života centra, ale to ještě nějaký rok trvalo.

V čase rozvoje města

Od konce 19. století Žďár vůbec prožíval rozvoj a radnice uskutečnila řadu veřejných projektů ke zkvalitnění života. V roce 1901, což je také letošní výročí 120 let, byly postaveny dvě veřejné budovy: Národní dům (dnes městské divadlo) a izolační pavilon (pozdější hudební škola a dnes Spektrum – Centrum primární prevence pod kinem). V roce 1911 také továrník Jan Smeykal založil družstvo pro stavbu rodinných domků.

První blok výstavních domů na levé straně nové silnice k nádraží začala budovat v roce 1912 firma stavitele Josefa Křeliny. Blok byl vymezen hospodářskou stavbou usedlosti u Boháčů čp. 68 (z náměstí) a ústím Tyršovy ulice u Hobzů na konci (dnes kavárna a restaurace naproti poště).

Do roku 1914 také vznikala nová čtvrť v starého nádraží, rodily se ulice Vrchlického, Binkova, Smeykalova, Jiřího z Poděbrad, Strojírenská, Dvořákova a Smíchov.

Značnou část nových domů tehdy navrhl a zrealizoval zmíněný stavitel Josef Křelina. Svým osobitým stylem, v němž se mísily prvky historizujících směrů a secese, vtiskl tvář nové i části staré zástavby centra a okolí. Na tvorbě nových fasád se podíleli Vlastimil a Vilém Amortovi (známí tvůrci fasády hotelu Veliš).

Ulice úřadů a institucí

V průběhu 20. let byla v ulici zpevněna a rozšířena komunikace a vybudován chodník. Koncem 20. let pokračovala výstavba pravé strany Nádražní ulice, mezi poš-

V NÁDRAŽNÍ ulici stál jako první tento blok secesních domků. Vybudoval je stavitel Josef Křelina.

Dům U Hobzů, stavitel Josef Křelina

HOBZŮV DŮM naproti poště prodělal několik přestaveb. Nakonec přišel nenávratně o věžičku. Snímky ze 30. a asi 60. let 20. stol.

Zdroj: archiv Regionálního muzea města

tou a parkem U Ivana. Je dnes těžko představitelné, že naproti tehdejší obuvnické firmě Arco, v místě před dnešním kruhákem, se rozkládal parčík s fontánkou a lavičkami.

Až do 70. let 20. stol. končila souvislá zástavba u parku, za níž stálo staré nádraží. V roce 1953 bylo sice vybudováno nové nádraží, ale vozovka k němu si počkala až na postavení autobusového nádraží v 60. letech, pak byla nezbytná. Ale nepředbíhejme.

Na začátku výstavby ulice po roce 1911 byl dodržován jednotný styl podle Křeliny, tedy jednopatrové měšťanské domy s obchody a živnostenskými dílnami v přízemí. Po 1. sv. válce již stavby realizovaly snad všechny žďárské stavební firmy, a tak se vedle sebe objevovaly domy ve stylu secese a historismu i moderně vyhlížející budovy se střízlivější architekturou.

Velký stavební boom začal po roce

1935, kdy podnikatelé investovali raději než do výroby do výstavby činžovních domů. Zastaven byl úsek mezi poštou a hotelem Bílý lev.

V Nádražní ulici sídlily významné úřady a instituce, např. nemocenská okresní pojišťovna, četnická stanice, živnostenská záložna, lékařské a zubařské ordinace a také řemeslnické podniky.

Toliko názvů...

Budované ulici místní od začátku říkali prostě Nová ulice. V meziválečném období byla rušným obchodním centrem, téměř všechny budovy blíž náměstí byly patrové či dvojpatrové.

Je zajímavé, že v tak rušné ulici nebyla tehdy ani jedna kavárna či hospoda. Zájemci o provoz pohostinství bývali radními města odmítáni. Dokonce i záměr cukráře B.

Svobody u Drdlů (na pravé straně čp. 457) prodávat čaj, kávu a horkou čokoládu nebyl podpořen. Podobně dopadly i záměry cukrářů z náměstí.

Po celých 18 let své existence neměla tato významná žďárská ulice úřední název. Až v roce 1930 pro ni zastupitelstvo města schválilo označení Rašínova ulice. To podle zavražděného ministra financí a „muže Října 1918“ JUDr. Aloise Rašína (+1923), významného člena protirakouského odboje.

Kolotoč změn názvů ulice nastal po roce 1940, vždy dle politické nálady. Tehdy se Rašínova stala Nádražní ulicí, aby byla v roce 1945 třídou maršála Stalina (Stalinova třída), v r. 1962 se jí navrátíl název Nádražní, od roku 1971 nesla název Leninova třída. Po roce 1989 tu máme zase starou dobrou Nádražní ulici. Do třetice jí to snad zůstane.

Divadlu bude letos sto dvacet let

Významné výročí letos oslaví městské divadlo, původně Národní dům. Je dílem žďárského stavitele Josefa Křeliny.

■ Lenka Kopčáková

Národní dům v tehdejší Žďáře na Moravě byl slavnostně otevřen 28. 9. 1901, kdy místní ochotníci uvedli veselohru *Noc na Karlštejně* od Jaroslava Vrchlického.

Při pohledu do minulosti kulturního stánku čerpáme z informací Regionálního muzea a stránek Divadelní architektury v Evropě (theatre-architecture.eu).

Národní dům byl postaven na náklady města a za velkého přispění tehdejšího starosty Františka Binka. Měl největší společenský sál v širokém okolí. I když původně měl Národní dům stát v místě zbořeného pivovaru na náměstí, nakonec se dočkal realizace na školní zahradě žďárské měšťanky.

Hlavní průčelí Národního domu otočené směrem k náměstí bylo velmi honosné. Křelina stavbu navrhl ve svobodnějším secesním duchu, ale stále s použitím historizujících architektonických článků.

Nejvýraznějším prvkem Národního domu byly dva rizality završené helmovými štíty. V průčelí a půlkruhových vrcholových štítů.

Obvod divadelního portálu ve společenském sále zdobily stylizované pás ornamenty a výrazná profilovaná římsa s ovocnými festony.

Zajímavé je, že uprostřed na okolíku jsou ztvárněny tři zemské znaky přeložené přes sebe, v jejich vrcholu reliéf českého lva s korunkou. To bylo ve své době projevem vlastenectví, ale i tak trochu provokací. Říšská vláda nerada viděla připomínku, že někdy Čechy, Morava a Slezsko tvořily jeden celek - Zemi Koruny české.

V sálech se svítilo acetylenovým

osvětlením, tzv. karbidkami, kde světlo vydávalo hoření acetylenu. Později bylo do Národního domu zavedeno elektrické osvětlení.

Malovaná opona z Besedního domu

Jeviště sálu mělo slavnostní malovanou oponu, kterou žďárští ochotníci získali v roce 1876 z malého divadelního sálu v brněnském Besedním domě. Ústředním motivem byla postava sedícího Lumíra hrajícího na loutnu. Dle pověsti slovanský pěvec Lumír odmítl po ukončení divčí války zapět vítězným mužům oslavou píseň. Místo toho zazpíval o slavném Vyšehradu, nad kterým se vznášela duše kněžny Libuše. Poté svůj nástroj symbolicky zlomil a odešel...

Zdobná opona měla původně viset v Městské dyoraně sousední školy. V roce 1901 ji žďárští pověsili do nového Národního domu. Ale dlouho se z ní neradovali. V roce 1905 se opona při převozu do Prahy ztratila.

V Národním domě vystupovaly místní hudební a divadelní spolky nebo i hostující soubory z Brna a Jihlavy.

Krom divadla a koncertů se tu pořádaly přednášky, výstavy, taneční zábavy, kurzy tance a etikety, dokonce se tu odehrával i řeckořímský zápas. Od roku 1914 v ND také promítal díky bratrům Trefulovým biograf. Byla tu i společná knihovna žďárských spolků.

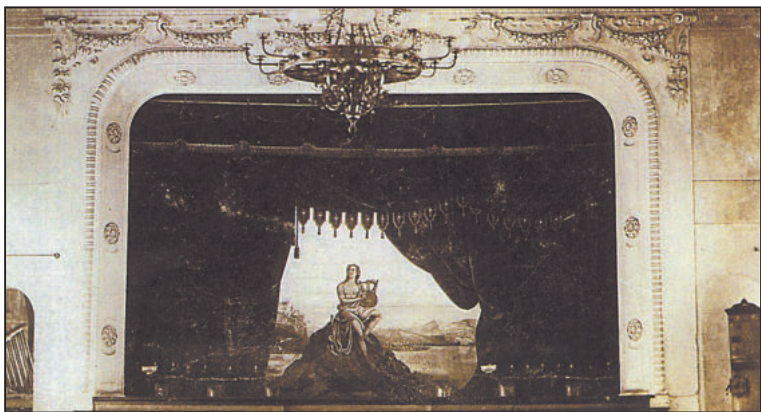
Za války lazaret

Za 1. světové války sloužil Národní dům jako lazaret pro rekonvalescenty a sklad potravin. O nemocné pečoval doktor Drož. Od roku 1921 se v sále konaly bohoslužby Československé církve a v malé dyoraně za divadelním sálem zasedalo městské zastupitelstvo.

Po postavení sokolovny v roce 1930 převzal Národní dům čistě roli divadla. Vedle činohry se tu příležitostně pořá-

PŮVODNÍ secesní podoba městského divadla. Škoda, že nám už zbyla jen na snímcích.

MALOVANÁ opona žďárského Národního domu s vyobrazením Lumíra hrajícího na loutnu. V roce 1905 se záhadně ztratila.

Zdroj snímků: RMM a theatre-architecture.eu

daly opery a operety.

V rámci asanace města v 70. letech 20. století byla historická budova necitlivě přestavěna. Dodnes se částečně zachoval jen secesní divadelní sál.

Masopustní rej se konat nebude

Na veselý Žďárský masopust můžeme v letošní covidové době zapomenout, byť organizátoři do poslední chvíle doufali v opak.

Pro partu kolem Lenky Šimo, která zhruba před čtyřmi roky tradici Žďárského masopustu obnovila, je současný stav zklamáním. Letos chtějí Žďárským ukázat pěknou výstavu tradičních masopustních masek z Vlčnova. S tímto slováckým městem nadšenci navázali spolupráci na poli lidových tradic.

Výstava měla doplnit tradiční rej masek a taneční veselici.

V době uzávěrky ŽN ještě Lenka Šimo zvažovala, jak výstavu Žďáru představit a přitom neporušit vládní nařízení.

„Obávám se, že celý masopust budeme muset odsunout do lepších časů v příštím roce,“ konstatuje organizátorka. Fotky a krátká videa z předchozích ročníků se vzkazem příznivcům Žďárského masopustu najde na této adrese (<https://www.facebook.com/zdar-skymasopust>).

Sami doma si můžeme vrchol masopustu oslavit alespoň dozlatova vysmaženými koblihami. Třeba s makovou nádivkou chutnají luxusně.

MASOPUST vrcholí 16. února, letos bez masek. Voňavými kobližky si ale náladu zlepšit můžeme.

Ilustrační foto z loňska:
Lenka Kopčáková

V lidové tradici je masopust obdobím od svátku Tří králů (6. ledna) do začátku postní doby před Velikonocemi.

Odehrával se ve znamení svateb, plesů a hojnosti, kdy se vypasení čuníci reinkarnovali v jelítka a jitrničky, tlačenkou a další zabíjačkové dobrotou.

Regionální muzeum

Zasvítí masopustní okénka

Dle původního plánu měla již od 26. ledna v Regionálním muzeu běžet výstava „Fyzika hrou“. Muzejníci ovšem míní a pandemie mění. Výstava byla kvůli situaci zrušena.

Nahlédnout opět můžeme do dvou okének, tentokrát na téma masopustu. Okna svítí vždy od setmění do rozednění.

Na webu muzea se můžeme těšit na nové příspěvky v sekcích „Muzeum a historie“ a „Zajímavosti“. Na muzejním facebooku skončil víc než měsíční seriál o adventních a vánočních zvycích a tradicích. Nadále zde najdeme krátké zprávy zejména s historickými tématy a také nové podcasty.

„O znovuootevření muzea pro návštěvníky a badatele vás budeme informovat v souladu s aktuální koronavirovou situací prostřednictvím internetu a médií,“ vzkazuje historik Stanislav Mikule. -red-

Žďárské noviny

Vydává: Parola spol. s r.o., IČ 18199283, Fritzova 1552/34, 586 01 Jihlava, www.jihlavske-listy.cz/nzr - Vychází 1x měsíčně v nákladu 10.400 ks, zdarma do každé domácnosti, č. 2 vyšlo 29. 1. 2021. Vychází od roku 1994.

Adresa redakce: Horní 28, 591 01 Žďár nad Sázavou - Redaktor: Lenka Kopčáková, mob.: 736 193 687, e-mail: nzr.redakce@centrum.cz - Inzerce: mob.: 732 235 415, e-mail: nzr.reklama@centrum.cz - Tisk: Czech Print Center a.s. - Registrace: MK ČR E, číslo indexu 11277 - Distribuce: RENVY Trade s.r.o., Grusova 413, Pardubice. Reklama: tel.: 567 578 027.

© Parola spol. s r.o. Jakékoliv užití a šíření částí nebo celku obsahu Žďárských novin bez písemného svolení vydavatele je zakázáno.

Vybočte z řady.

Nový Hyundai TUCSON
Také jako Hybrid a Plug-in Hybrid

Od **529 990 Kč***

Jezděte i platte bez obav.

Pojištění schopnosti splácet.

Prémie až 70 000 Kč.

Vybočte z řady a užívejte si nejširší nabídku elektrifikovaných pohonných jednotek i prvotřídní bezpečí zajištěné inovativním středovým airbagem a kamerovým systémem sledování mrtvého úhlu BVM, dálkové inteligentní parkování RSPA či komfortní třízónovou klimatizací.

Hyundai Autocentr Hudec
Nové Město na Moravě
Tel. 566 617 500
www.autocentrhudec.hyundai.cz

Inzerce není nabídkou k uzavření smlouvy. Pro detailní podmínky se obraťte na autorizovaného prodejce Hyundai nebo přejděte na stránku www.hyundai.cz/bezobav. Poskytovatelem úvěrového financování je ESSOX s.r.o. Poskytovatelem pojištění je UNIQA pojišťovna, a.s. TUCSON – kombinovaná spotřeba 5,2–7,8 l / 100km, emise CO₂ 125–178 g/km (údaje dle WLTP). *Uvedená cena již zahrnuje veškerá poskytovaná zvýhodnění.

Pracujeme pro život.

DOVEDETE SI PŘEDSTAVIT
NĚCO DŮLEŽITĚJŠÍHO?

Teleflex®

Žďár nad Sázavou

Vaše srdeční záležitost

**Přijmeme kolegy
na tyto
pracovní pozice:**

- Výrobní operátor/ka
- Procesní inženýr/ka
- Technik údržby
- Inženýr kvality
- Materiálový inženýr/ka
- Dokumentaristka

Pošlete nám
životopis
a staňte se
součástí
našeho týmu.

www.prace-teleflex.cz kariera.zdar@teleflex.com